

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 115. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Ára: 12 fillér

A nők honvédelme

egyre nagyobb szerepet játszik a mai háborúban. A totális háború korában nincs kivétel, nincsenek gyermekek, agastyánok és gyöngé nők, csak emberek vannak, akiket egyformán fenyeget a háború réme...

Talán soha annyira nem állott az emberiség a háború hatása alatt, mint éppen napjainkban. Valóban totális háború ez, mely mindenre és mindenkire kiterjed és kíméletlenül árasztja el a világot elsősorban ott, ahol a távollás és közelség minden lehetőséget megad arra, hogy a korszerű fegyverek és fegyvernemek érvényesüljenek.

Ma nincsen front és nincsen hátmögötti ország.

Mindenki a fronton van s ezt akarja kifejezni az az érthető érdeklődés is, mely a társadalom minden rendű és rangú polgárában megvan éppen ezekben a nehéz időkben minden háborús ügygel kapcsolatban.

Igy nem lehetnek kivételek a nők sem.

De nem is akarnak kivételek lenni, mert mindenből ki akarják venni a részüket, úgy ahogy az egyenrangú társához, a férfi társához illik is.

Hala Istennek a magyar nők honvédelmi szolgálatának olyan dicső múltja van, mely egyszerűen csak folytatását kívánja a mai nőklől a történelmi múltnak. Mindig ott volt a férfi mellett a harc és küzdelem mezején a nő is. Dobó Katica és Rozgonyiné nem kivételek, csak erősítői annak a szabálynak, hogy minálunk a férfi társa, a feleség, jóban és rosszban sorstárs, aki mindig és mindenütt vállalja azt, amit az élet a férfi számára kijelölt.

A mostani nagy égésben, világfelfordulásban is ott van a magyar asszony mindenütt, ahol a rendet, fegyelmet, a férfiak helyét pótolni kell. A családban és társadalomban, munkahelyen, vagy a kórházak orvosságsgazú világában. Ott van és segít, ahogy tud, ahogy lehet.

Ma már ezrek, meg ezrek várják beosztásukat, hogy helytálljanak az élet bármely ágában, ha úgy követeli a változott világ. Öröm és büszkeség tölt el bennünket, mert tudjuk, hogy ez a kényszerhelyzet, mely nem marad örök, nem kényszerítette a magyar nőt arra, amire ma vállalkozik, hanem kötelességéből, magyar fajtájá iránti nagy szeretetből önkéntesen vállalt minden megpróbáltatást, minden feladatot, muljtához és származásához híven. Azért vagyunk büszkéek, mert itt nem az erőszak és nem a lövényserkenti a magyar nőt a honvédelmi, nemzetvédelmi munkára, hanem a szív és lélek, mely együtt érez és dobog ebben a házában minden férfivel...

Jól tudjuk, hogy ezer, meg száz módja lesz annak, hogy megmutassa a magyar nő, mire képes, ha a helyzet parancsolja. És azt is tudjuk, hogy nem kell féltetni ezeket a leányokat, asszonyokat, ha kell temetnek, mint Kani-zsáy Dorottya a mohácsi síkon, de ha a helyzet parancsolja, akkor kiállanak a küzdelem várfoára Dobó Katicaként és utolsó lehetőségükig megvédik az öltönyt, a családot, keresztlény voltukat...

A magyar asszonynak helyén a szíve, a nő s lelke. A fájdalmat és örömet egyaránt bírja. Gyermekek nevel, hogy

Többmillió palántát oszt ki a városi kertészet

Olasz tengeralattjáró a brazíliai vizeken elsüllyesztett egy 32.000 tonnás amerikai csatahajót

Német tengeralattjárók a Karibi-tengeren 20 ellenséges hajót torpedóztak meg. A charkovi frontszakaszon a kezdeményezést a német csapatok ragadták magukhoz — Magyar kötelékek felmorzsolgattak egy erősebb bolsevista bandát

A tegnapi hadikronika a német és olasz tengeralattjárók nagy sikerét adja tudtul. Egy olasz tengeralattjáró a brazil partok közelében megtorpedóztatta és elsüllyesztett egy 32.000 tonnás amerikai csatahajót. Ugyanekkor német tengeralattjárók amerikai vizeken elsüllyesztettek 20 ellenséges kereskedelmi hajót 111.900 tonnataralattal, sőt egy német tengeralattjáró újra behatolt a Szent Lőrinc-folyó torkolatába és ott három ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el. A tengely háttérhadjáratainak teljesítményei szinte párhuzamosan hiszen a hazai támaszpontoktól sok ezer mérföldre folytatják harcra tevékenységüket. A szárazföldi harcokat illetőleg a figyelem a szovjet elleni frontira irányul változatlanul éspedig a charkovi szakaszon, ahol már második hete tart a nagy küzdelem. A nagy esata tizenegyedik napján úgy látszik jelentős fordulat állott be, amit sejteni lehet a német hadijelentés ama mondatából, hogy „valamennyi szovjet támadás visszaverése után a kezdeményezést magunkhoz ragadtuk”.

A német hadijelentés a magyar csapatok tevékenységéről is megemlékezik, amelyek a megölt területen felmorzsolgattak egy erősebb bolsevista bandát.

„MEXIKÓ A HÁBORÚ SZÉLÉN”

Buenosairesi jelentés szerint Mexikó államelnöke összehívta a minisztereket és a vezérkart. Az északamerikai hírszolgálati irodák már azt jelentik, hogy Mexikó számára ültött a sorsdöntő óra és Argentína lapjai is nagy címekben közlik, hogy Mexikó a háború szélén áll.

Mexikói OFI jelentés szerint Naja mexikói tartályhajót a brazíliai partok magasságában megtorpedózták.

CHILE SEMLEGES MARAD

Pénteken nyitotta meg Rios államelnök ünnepélyesen a chilei kongresszus rendes ülését. A hagyományokhoz híven üzenetet küldött a kongresszusnak, amelyben beszámolt a kormány eddigi működéséről és ismertette a további terveket. Chile külpolitikai irányáról a következő nyilatkozatot tette:

legyen a hazának katonája, aztán ápolja a katonát, ha az sebesülten tér vissza a küzdelem csatájából. De ott lesz a sok gyermekes családok otthonában és a szegények, elesettek, árvák védelmezésében is. Gyárban, vagy mezőn, irodában vagy a villamos kocsik síkló világában asszony lesz, nő lesz még ak-

„Chile jelenleg békében el minden nemzettel. Követi a hagyományokat és becsületesen teljesíti a kontinens összefogásából reáharuló kötelességeit. Kültársaságunk területét és felségvizeit sem közvetlenül, sem közvetve nem használhatják fel semiféle olyan viszálykodásra, amely ártathatna valamely amerikai állam erkölcsi, vagy anyagi érdekeinek. A kapcsolatok irányítása tekintetében a kultársasági elnök gyakorolni fogja az őt megillető alkotmányos hatalmat és ebben semmi más szempont nem vezet, mint a tökéletes függetlenség és az ország érdekének megóvása és felségjogának esorbi-talan megőrzése.”

ROOSEVELT HOSSZÚ HÁBORUT JÓSZOL

A Német Távirati Iroda közlése beszámol arról, hogy mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, Roosevelt elnök a sajtóértekezleten kijelentette, hogy a háború még sokáig fog tartani és semmi ok sincs arra, hogy az egyik héten túlságosan derüljölök, a következő héten pedig túlságosan borúlátók legyünk. Roosevelt utalt még arra, hogy a szövetségesek számára a hajóelsüllyesztések által teremtett helyzet komoly.

A NÉMET-OLASZ SZÖVETSÉGI EGYZEMÉNY HARMADIK ÉVFORDULÓJA

A Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa megemlékezik arról, hogy ma van három esztendeje annak, hogy Berlinben ünnepélyesen aláírták a német-olasz barátsági és szövetségi egyezményt. Ezzel kapcsolatban megállapítja, hogy a német-olasz sorsközösség megállotta a próbát a népeknek és a világnézeteknek azóta világot átfogó küzdelemben.

A német-olasz barátsági és szövetségi egyezmény aláírásának harmadik évfordulóján Hitler vezér III. Viktor Emánuellet és a Duceval, valamint Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Ciano olasz külügyminiszterrel táviratot váltottak.

Az olasz lapok vezető helyen közlik a táviratváltást és vezéreiket elnöknek az évfordulónak szentelik. A „Giornale d'Italia” szerint Róma és

Berlin együttműködése a háború végéig, sőt még a háborút követő évtizedekben is fenn fog maradni. Olaszország híven ki akar tartani szövetségese oldalán és vele együtt osztolni akar a háború sorsában. Olaszország el van térve a végéig való háborúra és lizlos a végleges és tökéletes győzelemben.

Berlini jelentés szerint a Német-Olasz Társaság az évforduló alkalmából innapi ülést tartott, melyen méltatták az évforduló jelentőségét. Von Tschammer beszédében kijelentette, hogy a szövetségi szerződés fennállásának negyedik esztendejében is az együttműködésnek a barátság lesz az alapja s ezzel új idő beköszönését hozza be mindkét népek és egész Európának. Dino Alfieri olasz nagykövet beszédében kiemelte, hogy az acélegyezmény harmadik évfordulója az idén a két ország egyre erősebb szolidaritásának a jegyében áll. Hitler Adolf és Benito Mussolini mögött rendíthetetlenül áll a két nép és minden erejét a győzelemre irányítja.

FRANCIAORSZÁGGAL

kapcsolatban egyelőre nem és amerikai állásfoglalás híre.

Illetékes német helyről a következőket közlik: Franciaországnak az Egyesült Államokhoz való kapcsolatát visszhangra találták a francia sajtóban. Itteni politikai körökben érdeklődésre talal a „Matin” című lap cikke, amely félreérthetetlenül elítéli Angliának Franciaország elleni katonai eseményeit és az Egyesült Államok kormányát az ilyen eseményekkel szemben tanúsított jóakarati magatartásáért. Mértékadó német helyen eltekintenek attól, hogy e kérdéssel kapcsolatban nyilatkozzanak, mert ez — mint kijelentik — elsősorban Franciaországot érinti és ezért a francia kormánynak kell azzal foglalkoznia. Ugyanezekben a körökben ezzel kapcsolatban eltekintenek a német-francia viszony fejtegetésétől is, amelyet továbbra is a fegyverszüneti feltételek határoznak meg. Bizonyos

Este fél 9 óráig!

kor is, ha férfit, férjet, völegényt, gyermeket kell helyettesítenie...

Büszke öntudattal látjuk a magyar nők lelkes gardájának toborzódó seregét és hirdeljük, hogy nekünk nagy, szent, magyar és értékes az a munka, melyet ezekben a megpróbáltatásokban jelent a nők honvédelme.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Európaellenes kísérletekkel szemben kijelentik Berlinben, hogy Franciaországban Németországhoz és Olaszországhoz való kapcsolatait önkényesen és éppen ezért irányzatlan megvilágító szemlélettel figyelmen kívül hagyják a kérdés veletlét, amely a tengelyhatalmaknak Franciaország felett aratott közös győzelméből adódik.

Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere kijelentette a sajtóértekezleten, hogy „az Egyesült Államok egész magatartását az a főszempont határozza meg Franciaország irányában, hogy elősegítsék az Egyesült Államok katonai előrehaladását. Az amerikai kormány általános politikája a degaullistákkal kapcsolatosan úgy foglalkozhat össze, hogy a háború tartama alatt támogatják őket, mégpedig minden lehető módon”.

Mint Washingtonból jelentik, az

A nyugati tengeri- és légi háború

Német tengeralattjárók az amerikai vizeken elsüllyeszttek 20 hajót, a Szent Lőrinc-folyón 3 hajót

Német hadijelentés közli: Német tengeralattjárók az Antilláktól keletre a Karibi-tengeren és a Mexikói-öbölben elsüllyeszttek 20 ellenséges kereskedelmi hajót, együttvéve 111.600 tonna hajóteret. Egy tengeralattjárónk a Szent Lőrinc-öbölben keresztül behatolt a Szent Lőrinc-folyóba és a nagyüzemi haditengerészeti és légi haderők ébersége ellenére elsüllyesztett három hajót, összesen 14.000 tonna árutartalommal. Ezzel az ellenséges hajózással az amerikai vizeken folyó had-

Olasz tengeralattjáró támadása amerikai hajókaraván ellen

Róma, május 22. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 721. szám alatt a következő közleményt adta ki:

Május 20-án római idő szerint 2 óra 5 perckor a braziliai partok magasságában Fernando de Noronha kikötőjébe 100 mérföldnyire nyugatra Grossi korvettkapitány parancsnoksága alatt a Barbarigo tengeralattjáró megtámadta az Egyesült Államok egyik dél felé haladó hajókaravánját. A Barbarigo áttört a kísérő torpedórombolók között és néhány száz méternyi távolságból torpedó lövéseket adott le egy

Részletek az amerikai csatahajó elsüllyesztéséről

Róma, május 22. A Giornale d'Italia közli az első részleteket az amerikai óriási csatahajó elsüllyesztéséről. Az olasz tengeralattjáró parancsnoka éjjel háromnegyed 3 óra után néhány perccel pillantotta meg a nagy amerikai hajórajt. A csatahajót sok torpedóromboló vette körül, a tengeralattjáró azonban habozás nélkül áttörte a torpedórombolók láncát és néhány százméternyire megközelítette az amerikai csatahajót, majd mihelyst látásváltozásra minden idővesztés nélkül kilötte torpedóit. Két hatalmas robbanás reszketelte meg a levegőt, majd az amerikai csatahajó megállt, egyik oldalára dőlt és gyorsan süllyedni kezdett. A Giornale d'Italia megállapítja, hogy ezzel a ragyogó teljesítménnyel végre teljes siker koronázza az olasz tengeralattjárók fázadozásait. A Maryland osztagú csatahajó elsüllyesztésével ismét rendkívül súlyos veszteség érte az amerikai hadiflottát. Az amerikai hadiflotta a háború kilőrekekor 15 nagy páncélos csatahajóval rendelkezett, azonban kilencet már elvesztett úgy, hogy mindössze hat amerikai páncélos cirkáló maradt használatban. (MTI)

Egyesült Államok felszólították De Gaulle tábornokot, mondjon le politikai végvárjairól és korlátozza tevékenységét a katonai ügyek intézésére. Az intézkedésre azok a viszálykodások szolgáltattak okot, amelyek a De Gaulle által Új-Kaledóniába, Szíriába és Egyenlítői Afrikába kinevezett polgári és katonai kormányzók egymás elleni tevékenységéből származtak.

VÁLTOZÁS A FINN KORMÁNYBAN

Helsinki jelentés közli, hogy Pekala finn pénzügyminiszter benyújtotta lemondását. Utódjává az eddigi kereskedelem- és iparügyi minisztert, Tanner volt külügyminisztert nevezték ki. Új kereskedelem- és iparügyi miniszterként Takki ismert gazdasági szakértőt hívták be a kormányba. A kormány politikai összetételében ez a személyi változás nem jelent változást.

INDIA

válaszútra került a japán előnyomulás folytán. Pandit Nehru a sajtónak adott nyilatkozatában India, Kína, Irán és Afganisztán között létesítendő szövetség mellett szállt szót és hozzátette, hogy minden erejével szembeszáll bármely olyan mozgalommal, amely India elkülönítését célozza, a szembeszáll azokkal, akik közigazgatási önkormányzatot akarnak adni az indiai tartományoknak.

A nyugati tengeri- és légi háború

Német tengeralattjárók az amerikai vizeken elsüllyeszttek 20 hajót, a Szent Lőrinc-folyón 3 hajót

műveletek során újabb 23 hajót vesztett, összesen 125.600 tonna árutartalommal. Az amerikai vizeken aratott német tengeralattjáró sikerekből különösen kiemelték részüket Thurmann, Würdemann és Volkens sorshajóhadnagy parancsnoksága alatt álló naszádok. (MTI)

Mexikóbeli jelentik, hogy a Fara de Oro mexikói közlekedési hajót a tengely egyik tengeralattjárója elsüllyesztette. A közlekedési hajó Newyorkba tartott. (MTI)

Maryland osztagú, 32.000 tonnás, nyolc darab 406 mm-es ágyúval fel-fegyverezett páncélos hajóra. A csatahajó, amelyet a tatján két torpedótalálat ért, rövid idő alatt elsüllyedt. A kísérő hajók nem léptek közbe.

A király és eszázár a Duce javaslatára fregatkapitánnyá léptette elő Grossit, a Barbarigo tengeralattjáró parancsnokát a Maryland osztagú északamerikai páncélos hajó május 20-án történt elsüllyesztéséért. A tengeralattjáró a hajó elsüllyesztése után folytatta cirkáló útját. (MTI)

A piemonti herceg üzenete az olasz gyalogosokhoz

Róma, május 22. (Stefani.) A piemonti herceg a gyalogság ünnepe alkalmából üzenetet intézett az olasz gyalogosokhoz.

Gyalogosok! — mondja az üzenet. — A végső cél még nem értük el. Újabb feladatok várnak reánk. Feszítődnek meg a hűtői ébren tartott és a gyakorlatoktól megerősített erőket. Legyetek készen újabb csatákra. Készüljétek elő újabb győzelmekre. Éljen Olaszország, éljen a király, éljen a Duce! (MTI)

METEOR MOZGO műsora:

MA ÉS HOLNAP UTOLJÁRA!
Kacagóest!
Turay Ida, Szilassy, Vaszary és Maly Gerő vígjátéka:
Hét szilvafa
Magyar film sok zenével és humorral!

Apolló filmszínház

MA BEMUTATÓ!
A buvárnaszád hőseinek élet-halálharcra, a bajtársi áldozatkészségnek önfeláldozása.
A 103 nem tért vissza
RUSZIN NÉPMŰVÉSZET
M. F. I. kultúrfilmje.
MAGYAR VILÁGHÍRADÓ!

Nyári selyemkülönlegességekben nagy választék

Kőrösi László cégnél
Ferenc József-út 38.

A szovjet elleni arcvonal

A charkovi esztában a németek kezébe került a kezdeményezés — Újabb 10.000 fogoly a keresi félszigeten

A német véderő főparancsnokság közli: A Keres félszigetén folyó befegyező tisztogató műveletek során újabb 19.942 foglyot ejtettünk. Ezenkívül 36 páncélcsoesit, 264 löveget és egy páncélonatot zsákmányoltunk. Ezzel a május 20-iki közleményben közölt foglyok száma 169.198-ra, a zsákmányoké pedig 284 páncélcsoesira s 1397 lövegre emelkedett. Hareli repülőbázis Szabasztopol kikötőjében lángba borítottak egy kereskedelmi hajót.

Miután a charkovi esztában valamennyi szovjet támadást, rájuk nézve rendkívül nagy veszteséggel visszavertük, a kezdeményezést mi ragadtuk magunkhoz. Az Ilmen-tóól délkeletre az ellenség folytatta sikertelen támadásait. A Lappföldön a német csapatok támadásukkal újabb teret nyertek. Egy ellenséges csoportot, amelyet a harcok során bekerítettek, most megsemmisítettek. A félsziget egyik kikötőjében légi haderőnk megrongált há-

rom nagyobb teherhajót, egyiküket oly súlyos találat érte, hogy elvesztettek tekinthető. A keleti arcvonal mögöttés területein német és magyar kötelékek felmorzsolgalt egy erősebb bülsevinta bandát. Éjszakai vadászrepülőink az elmúlt napok során a keleti arcvonalon több bülsevista bombázó és szállítógépet löttek le. (MTI)

Zürich, május 22. Ideérkezett londoni jelentések elismerik, hogy a Charkovtól délre indított német támadás tovább sikereket ért el. Német gépesített csapatok erős légi támogatással tegnap délelben behatoltak a Szovjet első védelmi állásaiba és visszavonulásra kényszerítették az ellenséget.

Este 10 órakor újabb támadások következtek. A harcok igen elkeseredetten folynak. Angol jelentések szerint a moszkvai parancsnokságon beismerik, hogy Timosenko charkovi offenzívája válságos helyzetbe érkezett.

A magyar-szlovák viszony

A pozsonyi »Transkontinent Press«-től Ferencről, a magyar-szlovák viszonyról hozott cikket. A cikk a következőket írja:

Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter a közelmúltban a parlament külügyi bizottsága előtt ismertette a külpolitikai helyzetet s rámutatott arra, hogy Magyarország viszonya a szomszéd államokhoz javult. Magyarország és a szlovák közlekedés mindinkább ösztönös és tisztázott viszonyhoz közelednek, amely a kölcsönös bizalom és megbecsülésen alapul. Szabó György volt pozsonyi követ és Kuhl Lajos pozsonyi magyar követ, valamint Spisák budapesti szlovák követ munkásságának köszönhető, hogy a magyar-szlovák viszony minden pozitív tényezője lassanként kifejlődik és érvényre jut. Kétségtelenül nagy nehézségeket kellett áthidalni, hogy a mindkét oldalon megnyilvánuló bizalmatlanságot eltüntessék. Gazdasági téren Nickel Alfréd és Poljak rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterek végeztek értékes közeledési munkát. Ehhez járult a népcsoportok helyzetének előnyös kifejlődése, amely a népcsoportok kölcsönös elismerésében nyert kifejezést. A Szlovákiai Magyar Pártot Eszterházy János gróf képviselő vezette, mint a magyar népközösséget átfogó munkalehetőségekkel regisztráltak, míg Magyarországon elismerték a szlovák nemzeti egység pártját, Böhm dr. vezetése alatt. Ullreich-Réviczky sajtófőnök tátrai tartózkodása alatt mértékadó szlovák személyiségekkel folytatott eszmecsere és ezáltal hozzájárult a baráti viszony kiépítéséhez. A közeljövőben Tido Gáspár követ

és propaganda főnök érkezik Budapestre és a külügyi társaság keretében fog előadást tartani. A szlovákiai magyarok szervezett kintün és a magyar népcsoport szabadon fejlődhetik és munkálkodhat éppennyú, mint a szlovákiai német népcsoport. A szlovákiai nemzeti egység pártja nem rég megkezdte működését. A magyar-szlovák viszony jó és fejlődésképes állapotot létesít a bolsevizmus elleni közös küzdelemben és a magyarok és szlovákok egyaránt az új Európa és az új rend mellett tesznek hitvallást. A magyar-szlovák viszony mindinkább javul az európai közösség tudatának és a közös elismerésen alapuló szomszédos érzelem tudatának értekezésében.

Rásó Sándor állapota válságosra fordult

Dr Rásó Sándor ügyvéd, volt törvényhatósági bizottsági tag már hosszabb idő óta beteg. Mint sajnálatos értesültünk, állapota tegnap rendkívül válságosra fordult.

— Oslóban május 9-én halálra ítélték 17 norvég állampolgárt. A norvégok kísérletet tettek arra, hogy összeköttetésbe lépjenek Angliával. Két halálos ítéletet kegyelmi úton élet-hossziglani fegyházra változtattak át.

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR piukösd ünnepi vidám sláger magyar műsorkunk:

Rádbizom a feleségem

Főszereplők: PÁGER ANTAL, ERDÉLYI MICI, VASZARY PIRI, AJTAY, BILICSI, stb.

Kísérő: KARÁDY KATALIN-nal a „Tábori levelezőlap” énekes rövid film.

HÍRADÓ!
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Vígyszínház mozgó

CSAK 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK a legérdekesebb magyar film:

Kísértés

BONYI ADORJÁN lebilincselő regénye.

Főszereplők: KARÁDY KATALIN, Bulla Elma, Nagy István.

Ülést tartott a képviselőház

Kállay miniszterelnök beterjesztette a legfőbb állami számszók jelentését, **Bánffy földművelésügyi miniszter** a zsidó birtokokról szóló javaslatot

A képviselőház tegnap délelőtt ülést tartott. **Tasnádi Nagy András** elnök bejelentette, hogy **XII. Pius** pápa püspöki szentelésének 25-ik évfordulója alkalmából a képviselőház elnökségének képviselőfényében **Szinyei Merse Jenő** a budapesti pápai nuncius előtt a Ház jókívánságait tolmácsolta a pápának. A pápa ezért meleg köszönetét fejezte ki. Ezután az elnök benyújtotta a miniszterelnök átíratát arról, hogy a **Kormányzó Ur** őt a külügyminisztérium vezetésével véglegesen megbízta (Hosszan tartó taps).

Bejelentette még az elnök, hogy **Müller Antal** összeférhetetlenségi ügyében a Ház június 2-án tartandó ülésén sorolják ki az ítélőbizottságot.

Ináncsy Papp Elemér beterjesztette a bizottsági jelentést a hadikölcsön rendezéséről szóló javaslat tárgyalásáról.

Nyilas Ferenc pedig a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló javaslat tárgyalásáról tett jelentést.

Kállay Miklós miniszterelnök beterjesztette a legfőbb állami számszók jelentését az 1939 július 1. 1940 december 31-ig tartó 1939-40 számadási időszak jelentkező hiteletlétesítéséről. A jelentés szerint a hitel túllépések összege 326.8 millió pengő. Az előirányzat nélküli kiadások összege 162 millió pengő. Az állami költségvetés egyes tételeivel szemben mutatkozó

kiadási többletek együttes összege tehát 488.8 millió pengő. A legfőbb állami számszók hiteletlétesítési kimutatása a törvény rendelkezéseinek megfelelően csak a költségvetés kezelésében jelentkező hiteletlétesítéseket és előirányzat nélküli kiadásokat tartalmazza. Nem veszi figyelembe a költségvetéssel szemben mutatkozó eltéréseket, nevezetesen a megtakarításokat, valamint azokat a bevételi többleteket, amelyek a hiteletlétesítéseket és előirányzat nélküli kiadásokat ellensúlyozzák, illetve azokkal összefüggésben állottak elő. Tartalmazza azonban a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekre külön törvényes felhatalmazás alapján fordított kiadásokat.

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter beterjesztette a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslatot.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter bemutatta a városi orvosokról, községi és körorvosokról, valamint az egyes közegészségügyi rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot.

A Ház az elnök indítványára úgy határozott, hogy a legközelebbi ülést május hó 28-án, csütörtökön tartják s azon a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló javaslatot tárgyalják.

A MANSz tisztújító közgyűlése

Elnökké **dr. Kölesy Sándornét**, társelnökké **Szilassy Idát** választották meg — **A MANSz a női honvédelem terén széleskörű tevékenységbe kezd**

A MANSz tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését. A Nemzeti Hírszek-
egy után **Uray Sándor** igazgató mondott megnyitót. Üdvözölte a megjelenteket, köztük a központ kiküldöttjét, **dr. Tormay Gézánt**.

Ezután a tisztújítás következett. Egyhangúlag **dr. Kölesy Sándornét** választották meg elnöknőnek, társelnökké **Szilassy Ida** lett. Melőnközül: **dr. Bacsó Jenőné**, **dr. Tersey Tamásné**, **Nagybaky Antalné**, **vitéz Nábráczy Béláné**, **Bacsó Miklósné** és **dr. Racz Lajosné**. Igazgató: **Uray Sándor**. Titkár: **Erdélyi Margit**. Ügyész: **dr. Des Combes László**. Pénztáros: **Nyíri Béla**. A számvizsgáló bizottság tagjai: **Osovály Jenőné**, **Nádasy Józsefné** és **Musza Ferencné**.

Uray Sándor üdvözölte **dr. Kölesy Sándornét**, aki meghatóttan válaszolt. Istentől kért erőt a felelőség és a munka vállalására, majd körvonalazta feladatát. Igen súlyos és jelentős munka vár a MANSz-ra — úgy mond, — a női honvédelmi munkaszolgálat terén. *Ma elengedhetetlenül szükséges, hogy az egész társadalom és elsősorban a nők munkába álljanak. Ez a munka mi honvédelmi szolgálat, a háború után szociális lesz.* Az állam rá van utalva a társadalmi munkára, a társadalommal való munkaközösségre. A MANSz kerületenként, körzetenként és utcánként fogja megszervezni a munkát. **Dr. Kölesy Sándorné** programadó beszédét így fejezte be:

— Bizó lélekkel veszem át az itteni honvédelmi munka megszervezését. Tudom, hogy hazafias érzésben, hűségben, önfeláldozásban igen elől járnak a debreceni hölgyek, hiszem, hogy most sem fogok bennük csalódní.

Tormay Gézáne a központ nevében üdvözölte az elnöknőt. Ezután **Lossonczy Istvánnét**, a MANSz volt elnöknőjét **díszelnökké választották meg**.

Dr. vitéz Nábráczy Béláné az évi je-

lentést terjesztette elő. Főbb adatok: a *tárgysorsjáték tiszta jövedelme 5714 P volt; a MANSz 200 gyermekket nyaraltatott; 261 gyermeket ruházott fel.*

Majd az egyes szakosztályok és csoportok jelentései szerepeltek a műsoron. **Dr. Bacsó Jenőné** az önkéntes női honvédelmi munkaszolgálat terén kifejtett munkáról, **dr. Tersey Tamásné** a műhelyfoglalkoztatásról adott jelentést. Az utóbbi csoport a nehéz anyagbeszerzés miatt megszünt. **Vitéz dr. Nábráczy Béláné** a kulturális szakosztály munkájáról, **dr. Racz Lajosné** a háztartási alkalmazottak tanfolyamáról számolt be. **Kárpáthy Józsefné** a MÁV műhelyi csoport, **dr. Komlós Balászné** a postás csoport, **Szathmáry Dávidné** a nyilastelepi csoport, **dr. Ménécs Lajosné** Rev. Leánykör, **Óry Istvánné** a birtokosasszony csoport, **Ókrós Júlia** a birtónők csoportjának munkájáról adott számot.

Mindenünnen szép munka, szociális és kulturális tevékenység és gazdag eredményekről kaptunk hírt. A közgyűlést **dr. Kölesy Sándorné** elnöknő zárta be.

— **Weelandban és Új Dél-Walesben** veszedelmes lúzas betegség ütötte fel a fejét. Új Dél-Walesben télére kellett csökkenteni a vasúti forgalmat. (MTI.)

Ma megnyílt a Strand!

Férfi prima macco úszó-
nadrág, teljesen műrosmentes 3.52
Női modern fürdőruha
lusiex minden divatszínben 7.19

HAVAS
harisnyaház

Kibővítik a Közellátási Hivatal hatáskörét

Oda utalják a liszt, a cukor, a tüzelő, a textil, a szappan és cipő forgalmát

A 42 tagú országos bizottság tegnap több rendeletet tárgyalta és fogadott el. Ezek között legfontosabb a közellátási igazgatás szervezetével kapcsolatos egyes szabályok módosítása.

Ez a szabályozás annak a korábbi rendelkezésnek a következménye, mely szerint a **Kereskedelmi Hivatal** működése megszűnik, helyébe pedig a **Külkereskedelmi Hivatal** lép. Tekintettel arra hogy a **Külkereskedelmi Hivatal** tevékenysége kizárólag külkereskedelmi kérdésekre szorítkozik, azok a tennivalók pedig, amelyeket eddig a **Kereskedelmi hivatal** a közellátás terén elvégzett, a közellátási minisztérium hatáskörébe tartozásáról — megfelelően gondoskodni kellett ezeknek a tennivalóknak a változott helyzetnek megfelelő ügyköri beosztásáról. Ezt a beosztást tartalmazza a kormányrendelet-tervezet, amely felsorolja azokat a tennivalókat, amelyeket a jövőben a **Közellátási Hivatal**, illetőleg a közellátási

felügyelőségek fognak ellátni.

A négy szakaszról álló rendelettervezet értelmében a **Közellátási Hivatal** illetve a közellátási felügyelőségek végzik mindazokat a tennivalókat, melyek a gabona- és lisztforgalom szabályozásáról szóló, a rendőri büntetőbírói eljárás során elkobzott korlátozott forgalmú dolgok értékesítéséről s értéküknek hovaforrásáról szóló, a cukorkereskedelmi forgalom szabályozásáról szóló, a tűzifakereskedelem szabályozásáról, az adóköteles petroleum kereskedelmi forgalmának szabályozásáról, a textil-nagykereskedelem, a szénkereskedelem szabályozásáról, a mosószappan kereskedői forgalmának, valamint a bőrtápu lábbeli és talpbőr forgalmának szabályozásáról, végül a készíthető lábbeli fajták megállapításáról szóló rendeletek eddig a **Kereskedelmi Hivatalnak**, illetve vidéki kirendeltségeinek ügykörébe tartoztak.

Kinevezések a postánál

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a posta fogalmazási szakán **dr. Simon Péter** II. o. postatisztet a X. fizetési osztályba, postafogalmazóvá kinevezte. A m. kir. posta vezérigazgatója **Gál Sándor**, **Somlai Ferenc**, **dr. Kérchy Miklós** II. o. postatiszteteket I. o. postatisztettké, **Csonka Lajos**, **Molnár István**, **Lengyel Sándor** postaforgalmi gyakornokokat II. o. postatisztettké, — **Tokaji László**, **Jablónkay Gábor**, **Görgey Imre** forgalmi díjnokokat postaforgalmi gyakornokká kinevezte. — A postakezelőknél ugyancsak a posta vezérigazgatója **Lengyel Erzsébet** és **dr. Kaza Jánosné** postadíjnknokokat postakezelőknévé nevezte ki.

A posta felmondhatja a telefon berendezést

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki a távbeszélőberendezéseknek a posta részéről való felmondása ügyében. A távbeszélő üzleti szabályzat 31. §-a 6. pontjában foglaltak az alábbiak szerint módosulnak:

Az előfizető jogviszonyát a 4. pont-

ban meghatározott határidőre a posta is felmondhatja.

A felmondási tartalmú határozat ellen a m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszterhez éisofokú és halasztó hatályú fellebbezésnek van helye. A fellebbezést a határozat kézbesítésének napjától számított 15 nap alatt írásban kell benyújtani annak a postafogalmazónál, amely a felmondási tartalmú határozatot hozta. A posta a fellebbezés határidejének lejárta előtt a berendezést nem szedheti le.

Petheő Attila meghalt

Budapest, május 22. **Petheő Attila**, a Nemzeti Színház örökös tagja, pénteken délután hosszas szenvedés után meghalt. **Petheő Attila** 1891-ben született Budapesten. 1909-ben került a Magyar Színházhoz. A háború után a Belvárosi Színház tagja lett, majd 1921-ben a Nemzeti Színház szerződött. Klasszikus és modern darabokban egyformán nagy sikereket ért el. Legnagyobb sikerét a „Híd” c. darabban aratta **Széchenyi István** szerepében.

Leventeányok véradása

(Levente Hírvivő jelenti) A leventeány mozgalom vezetősége elhatározta, hogy felhívja a leventeányokat a véradás hazafias szolgálatára. A vezetők mind jelentkeztek, a leventeányokat is már felhívták a jelentkezésre s máris ezerszámban sereglenek e magaslatos feladat vállalására. A Levente Hírvivő pont értesülése szerint kis ünnepegy keretében kezdik meg honleányaink a véradást, amikor is leventeorvosok próbát vesznek honleányainktól. Az önkéntesen szervezett honleány mozgalom így kapcsolódik be a többtermelembé, a népelemezés feljavitásába és íme most hős honvédeink ápolásába.

— **Július 1-től kezdve Angliában** este 11 órától hajnali 5 óráig tilos ételt kiszolgáltatni. Az étrend ezenlül csupán egy főcétlőből, valamint egy elő- és egy utócétlőből fog állani. Minden hetenként csupán egy tojás szolgáltatható ki. Bizonyos napokra a közellátási minisztérium megtiltja, hogy ritka ételeket szolgáltatassanak ki.

Ma este nyílik

VIGADO

Esténként **HORVAY ERZSÉBET** zenekara.

Minden délután, szombat-, vasárnap- és ünnep este is **TÁNC!!**

Kalapot Fehérneműt Nyakkendőt

WERNER-től

Kerékpárt csillári előnyösen vehet Neumann-nál

Ferenc József-út 41, az udvarban

Sauerbruch professzort, az „élő művétagok“ megteremtőjét tegnap avatták a debreceni egyetem díszdoktorává

Ünnepélyes keretek között tegnap délelőtt avatta díszdoktorává a Tisza István Tudományegyetem orvosi kara dr. Sauerbruch Ferdinándot, német titkos udvari tanácsost, berlini egyetemi tanárt, a berlini »Charité« sebészeti klinika igazgatóját.

Az ünnepélyt a Himnusz hangjai után D. dr. Kállay Kálmán rektor nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, köztük Eduard Lutz nagypáradi német konzult és a város polgári és katonai előkelőseit.

Dr. Jeney Endre orvostudományi dékán a nonoris causa avatás ügyét ismertette. Az orvosi fakultás 1941. december 11-én tartott kari ülésén dr. Hüttl Tivadar és dr. Fomel Béla indítványára titkos szavazással, egyhangúan úgy határozott, hogy honoris causa doktorává avatja dr. Sauerbruch Ferdinándot. Jövőhagyás végett felterjesztették a vallás- és közoktatásügyi minisztérium útján a Kormányzó Urhoz, aki 1942. március 4-én megengedte dr. Sauerbruch Ferdinánd honoris causa doktorrá avatását. Dr. Sauerbruch Ferdinánd, akik egyébként a német véderő orvos-tábornoka, 1875-ben született, hatvanhét éves, 32 év óta egyetemi tanár. 1910-ben a zürichi egyetem tanára, 1918-ban a müncheni, 1927-ben pedig a berlini egyetem nyilvános rendes tanára lesz. Nem volt a sebészetnek olyan ága, amelyben kiválóan eredményes munkát ne folytatott volna — hangoztatta dr. Jeney Endre. — A mellkasebészet megalapozója, a tüdőbészettől körüli is halhatatlan érdemei vannak. Neki sikerült először az egyik tüdőszárat eltávolítani anélkül, hogy ez a betegre nézve különösebb kárt jelentene. A nyelcsőrák egyetlen operatívja, az egész világról hozzászállították operálás végett a nyelcsőrákos betegeket. Ugyancsak ő kezdeményezte a the diétás kezelést. A jelenlegi világháborúban nagy jelentőségű az a munkája, amellyel az »élő művétagok« teremti meg és tökéletesíti. Mondhatjuk tehát, hogy az élő sebészek egyik legnagyobbika. Rendkívüli tudományos érdemeiért Hitler Adolf a Goethe-éremmel jutalmazta. Ezt tudvalegyen a Nobel-díj pótlására alapították. Sauerbruch igen élénk baráti viszonyt tartott és tart fenn a magyar sebészekkel. Dr. Sauerbruchot a debreceni egyetem díszdoktorává avatja, ki magasló tudományos működése elismeréseképpen.

D. dr. Kállay Kálmán rektor ezután németnyelvű beszédben fordult az új honoris causa doktorhoz. Hangoztatta, hogy ez a nap ünnepnap az egyetem életében, majd dr. Sauerbruchot mint orvost és mint embert méltalta.

— Nemesak a tudóst ünnepeljük, aki Istentől megadott kézzel dolgozik betegre megmentéséért, hanem mint embert is, aki egész szívvel beleéli magát beteg életébe. A most dúló háború sebesülteinek életébe is, akik közül soknál amputáció szükséges és formálisan hústömeg marad az emberből. Ahol már remény sincs, ott jön ő és segít betegre.

— Példája mutatja, hogy nemesak akarat, magas tudomány kell az orvosnak, hanem erős hit abban, hogy mindnyájan csak Isten eszközei vagyunk. Az orvos, akinek csak tudománya van, az lehet jó orvos, de nagy orvos csak az, akinek érző szíve van. Sauerbruch professzornak nagy szíve van és bajtársi szíve van, amely együttesen a szenvedő katonákkal.

Ezután a teológia és az orvosi tudomány között vont párhuzamot a rektor, majd visszatérve az ünnepeltre, kifejtette, hogy dr. Sauerbruch annak a

német tudományok az embere, amely a háború alatt is szüntelenül dolgozik, éppoly eredményesen, amint künn a harcokban a diadalmas német haderő küzd.

Dr. Sauerbruch Ferdinand meghatva mondott köszönetet a kitüntetésért és a rektor meleghangú beszédéért.

— A mai idők szellemi kötelességem, teszi azt, hogy személyes kitüntetésemel, ezt a megtiszteltetést a német orvosudomány és általában a német hazá megtiszteltetésének tekintsem.

Dr. Sauerbruch professzor beszédeben utalt gróf Klebelsberg Kunó volt magyar kultuszminiszternek 1925-ben Berlinben mondott beszédére, amelyben ezt mondta emelt hangon a magyar miniszter: »Elvesztettünk egy háborút, elvesztettük országunkat, jogainkat, szabadságunkat. De a belső szabadságot, a lelki szabadságot nem vették el tőlünk!« Németország ugyanígy volt, 1918-ban borzalmas katasztrófát élt át a német nemzet, de a lelki szabadsága megmaradt. Ugy látja — mondotta Sauerbruch professzor, hogy amint Németországban is a tanárok és tanítványok hite hozta a német nemzetet közelebb az egyre szebb színekben kibontakozó jövő felé, ugyanúgy Magyarországon és itt Debrecenben is.

Debreceni benyomásairól szólott ezután, a »csodaszéps városról, a páratlan klinikákról, a gyönyörű egyetemről, amelyek mind-mind a háború után épült fel. Erzi és látja itt a hatalmas tradíciókat, a levegőben Kálmán János szellemét érzi. Tudja azt, hogy a kálvini szellem volt az a védőbástya, amely ezt a főiskolát megőrizte a XIX. századi materializmustól. Attól a materializmustól, amely csak a világháború végén omlott össze, amely még ma sem lüktet el, de amely el fog lünni...»

Végig vezetett ezen a koron, amelyben a természettudományok haladása elkápráztatta az embert és tévútra vezette. Ebben a korszakban az orvostudomány is megfedkezett arról, hogy minden felfedezés nem öncél, hanem csak segédeszköz az uralkodó lélek szolgálatában.

Ebben a korban is biztosan vezetette a debreceni főiskolát a kálvini szellem, amely rányomja a bélyegét az egyetemre is. Különös nyomatékkal véssük be lelkébe a nap s mindig szeretettel emlékezik vissza. A magyar sebészekhez fűződő barátságáról szólott, amelyen keresztül Magyarországot is megismerte, majd beszédét Magyarországra, a Kormányzó Úr és az egyetem elítélésével fejezte.

— Legyenek mindnyájan harcosai államaink barátságának, összetartozásának és boldogabb sorsának — mondotta végül a professzor.

Az ünnepelő közönség nagy tapsal fogadta dr. Sauerbruch Ferdinánd szívből jövő szavait. A rektor szavai és a Kántus énekével ért véget a szép ünnepesség.

Az ünnepély után Sauerbruch professzor a hírlapírók előtt újólag hangoztatta azt a hálát és meleg, szívből fakadó meghatótságot, amit a díszdoktorrá avatásért és a bensőséges ünnepességért érez. Kiemelte azt a nagyrabecsülést, amit a magyarországi orvostudományok különösen a tüdőbetegsé-

Három pünkösdi ajándék ár:

Női blúz
trikó műselyemből,
szép fazonban
2.68

Sport zokni
minden színben
tartós minőség
1.15

Férfi ing
rövid ujjú, kötött
műselymfoncából
5.02

Csillag Testvérek József kir. herceg-utca 11.

gek kutatása és a gyermekhalandóság leküzdése érdekében folytatott eredményes és a világ legelső nemzeteivel egyenrangú fáradságtalan munkája és elsőrendű eredményei irányában támogat. Kifejezést adott annak a remény-

nek, hogy a baráti országok orvosi tudományának haladása a jövőben is ilyen szép eredményekkel kerüljön tudni együtt előrehaladni.

Sauerbruch professzor a jövő hét elején utazik el Debrecenből.

A Kormányzóhelyettes felesége vért adott katonáinknak

Néhány héttel ezelőtt jelent meg a honvédelmi miniszter rendelete, amellyel a Magyar Vöröskeresztet megbízta, hogy az orosz fronton megsebesült katonák részére vért vegyen. A rendelet megjelenése után nagy számmal jelentkeztek önként a társadalom rétegeiből. Vitéz nagybányai Horthy Istvánné, a kormányzóhelyettes felesége is felajánlotta vérért katonáinknak.

Az önkéntes jelentkezőket a Magyar Vöröskereszt székházában dr. Pittorffy-Szabó Béla egyetemi magántanár vezetésével működő vérérdőközpontban körzkönyvezték, azután orvosi vizsgálatnak vetik alá s amennyiben alkalmasságukat megállapított-

nak, vért vesznek tőlük. Az így önkéntesen rendelkezésre bocsátott vérből készül a szárított vérsavó katonáink számára. Vitéz nagybányai Horthy Istvánné, a kormányzóhelyettes felesége is átessett a szükséges orvosi vizsgálatokon, esütörtökön délután megjelent az egyik sebészeti klinikán vérértét céljából.

A Magyar Vöröskereszt vérérdőközpontjában már is szép számmal jelentkeztek önkéntes vérérdők és remélik, hogy a szükséglet biztosítva lesz.

Ugyancsak rendelkezésre bocsátották vérértét vitéz Lukács Béla és felesége, valamint Tasnádi Nagy András képviselőházi elnök is.

Új „korszerű“ villamoskocsikat vezet be a Hévíz.

A debreceni közönség természete — úgy tartják — különbözik minden más város népének szokásaitól. Ilyen érdekes szokása a debrecenieknek, hogy a villamos kocsikban sem télen, sem nyáron nem szeretnek leülni. Valószínűleg a „műrost“ miatt. A HÉV igazgatósága mindent megtett, hogy az utasokat az egyébként fáradságosabb álldogálás helyett ülésre bírja, de az összes kísérletek hiábavalók voltak. A közönség általános óhaja az volt, hagyják nyugodtan állni, aki úgy akar utazni. A HÉV ennek a kívánságnak tett most eleget, amikor ma reggeltől kezdve elindított egy olyan kocsit, melyet nagy költséggel átalakított. Az első pillanatra látszik, hogy ez a kocsi sokkal nagyobb, mint eddig volt. Az ablakok mellett ülőhelyeket az eddigi kettős ülésűek és hosszában elhelyezett padok helyett egyszemélyes, de kényelmes kis padokkal cserélték ki. Az ülőhelyek számát mindössze hattal csökkentették, ezzel szemben az állóhelyek száma viszont szaporodott. Most 16 egyszemélyes ülőhely lesz a kocsiban, a többi állóhely. Amellett kényelmesebb lesz a kocsi közepén a közlekedés, nem kell a kalauz-

nak befürödnia a szorosan ülő utasok között, kabátzakitások veszélyei kőzette. A régi bűrfogantyukat is kicserélték, könnyebben tisztítható fafogantyukra. Másik nagyszerű újítás, ami sok bosszúságot és kárt küszöböl ki, hogy a széles padlóra csot felszedték és keskeny farsotok helyezették. Ezekbe már a legkisebb női cipő sarka sem szorulhat bele és nem szakad le a cipőről. Lényegesen újítás a lépcsők kicserélése. Az eddigi falépcsők helyett, melyeken megállt a víz és főleg a sár, vagy fagyott hó, rácsos falépcsők kerültek. Sokkal biztonságosabbak lesznek.

A HÉV tervbevette valamennyi kocsinak ilyen módon való átalakítását, ha a közönség tetszésével találkozhat. Nyomban pünkösdt után még két újabb ilyen kocsit hoznak forgalomba s utána megvárják az utasok véleményét a további átalakításra vonatkozólag. — Ebből is látszik, hogy a HÉV amit csak a mai viszonyok mellett a közönség kényelmére meg lehet tenni, szívesen végrehajt. Sajnos, új kocsikat nem lehet kapni, hiszen még a BESZKÁRT is csak hosszabb időközönként kap egy új kocsit.

Ij. Popovits Gyulát tőzsdetanácsossá választották meg

Kitüntetésszámba megy az a választási eredmény, mellyel a budapesti tőzsde tagjai Fabinyi Tihamér, Bornemisza Géza és Marschall Ferenc volt miniszterekkel egyidőben a debreceni születésű és itt széles körben ismert nevű Ij. Popovits Gyulát választották meg tőzsdetanácsossá.

Ij. Popovits Gyula a Kollégium gimnáziumában, majd a kereskedelmi iskolában végzett, aztán a Mezőgazdák Szövetkezetének igazgatója lett. Mindössze 42 éves. Ez maga is ritkaság, hogy ilyen fiatalon tőzsdetanácsossá válasszanak valakit.

Az pedig még elő sem fordult, hogy debreceni szakembert válasszanak meg tőzsdetanácsossá, Popovits Gyula az árutőzsde egyik legrégibb agrár generációjának képzett, kereskedelmi tevékenységet kifejtő népszerű

tagja. Debrecenben 16 évig működött és innen vitték fel a Mezőgazdák Szövetkezte központjába igazgatónak. Unokája a híres háromszéki Szotyori Nagy Károlynak.

500 pénzügyőri állásra hirdetnek pályázatot

A budapesti pénzügyőri altisztis iskola parancsnoka nyugdíjigénnel járó 500 ideiglenes minőségű II. osztályú pénzügyőri vígyázói állásra pályázatot hirdet. A javadalmazás havi 110 P és 50 fillér fizetés és évenként 230 pengő ruházati átalány, valamint laktanyaszerű elhelyezés. Akiket felvesznek 100 pengő első beszerzési átalányban is részesülnek. Az állások júniusban állnak be. A pályázati feltételek szerint az állásokat egyharmad részben igazolványos altisztekkal, továbbá egyharmad részben hadirokkantakkal, vitézekkel és tőzsharcosokkal, végül az állások egyharmadát olyan pályázókkal töltik be, akik 1915—1920 között születtek és már katonai szolgálatot teljesítettek. A pályázati kérvényeket az okiratokkal együtt június 10-éig kell a M. Kir. Pénzügyőri Altisztis Iskola parancsnokságához, Budapest, X. kerület, Ujhelyi út 14. szám alatt benyújtani.

„Sport-kávéházban“

fővárosi Női zenekar játszik
minden este 8-tól éjjel 1-ig. ct. Kovács Lajos

H I R E K

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P. nyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Olgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 23-án reggel 23-tól, 30-án reggel 8-ig: „Megváltó“ Piac u. 18. telefon: 14-89. „Muraközy“ Piac 72. telefon: 37-33. „Boeskey“ Cegléd 22. telefon: 29-14. „Csokonay“ Mester u. 43. telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem“ Csapó-kert, Jánossy u. 44.

Pünkösdi istentiszteletek

A REF. TEMPLOMOKBAN Ünnep első napján

Nagytemplom 10 ó. pr. D. dr. Révész Imre, ág. Csurator Sándor, 6 ó. Vadai Ferenc. Kistemplom 9 ó. pr. dr. Farkas Pál, ág. Magyar Bertalan, 11 ó. pr. Uray Sándor, ág. Gönczy Sándor, 6 ó. Józsa Lajos. Kossuth u. templom 10 ó. pr. Baja Mihály, ág. Ács Mihály, 6 ó. Varga Balázs. Károlyi G.-téri templom 9 ó. pr. Kolozsvári Kiss László, ág. Peleskey Károly, 4 ó. Vadai Ferenc. Ispotály templom 10 ó. pr. Molnár Ferenc, ág. Birinyi János, 6 ó. Horváth György. Árpádtéri templom 10 ó. pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdei Mihály, 6 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza. Homokkerti templom 10 ó. Kovács József, ág. Dusiczka Ferenc, 6 ó. Varjú Gyula. Nyilastelepi templom 10 ó. pr. Mezey Béla, ág. dr. Juhász László, 6 ó. Orosz János. Csapókerti templom 10 ó. pr. dr. Dancsházy Sándor, ág. Balogh József, 6 ó. Bartha Dezső. Kerekestelepi templom 10 ó. pr. Szentes László, ág. dr. Erdős Károly. Augusztai szanatórium negyed 10 ó. Koncz Zoltán. Egyetemi kilitkák Szentes László és Koncz Zoltán. Nyulási áll. iskola 10 ó. pr. és úrv. oszt. Kecskés József. Tégláskerti áll. iskola 10 ó. pr. és úrv. oszt. Sárközy Lajos. Téglavetői gyűll. ház 4 ó. pr. és ág. Dusiczka Ferenc. — **Tanyai istentiszteletek:** Pallag 9 ó. Szováti út 3 ó. pr. és ág. vitéz Szabó Endre. Ondód I. Kádárdülő 11 ó. és Perc dűlő 9 ó. pr. és ág. Rápolthy Árpád. Pac 10 ó. Mézeshegy 2 ó. pr. és úrv. oszt. Papp Géza. Macs 10 ó. és Kismacs 2 ó. Tömör Lajos. Ebes 10 ó. pr. és úrv. oszt. Molnár Gyula. Hármashegy 10 ó. és Lukaháza 3 ó. pr. és úrv. oszt. László Lipát Elek. Nagyhegyes 10 ó. Cucca fél 3 ó. pr. és úrv. oszt. Nagy Károly.

Ünnep másodnapján

Nagytemplom 10 ó. dr. Soós Béla, 6 ó. Vadai Ferenc. Kistemplom 9 ó. Józsa Lajos, 11 ó. dr. Ferenczy Károly, 6 ó. Gönczy Sándor. Kossuth u. templom 10 ó. D. dr. Farkas Ignác, 6 ó. Ács Mihály. Károlyi G.-téri templom 9 ó. Peleskey Károly, 4 ó. Vadai Ferenc. Ispotálytemplom 10 ó. Birinyi János, 6 ó. Bartha Dezső. Árpádtéri templom 10 ó. dr. Erdei Mihály, 6 ó. Vargha Balázs. Homokkerti templom 10 ó. Kiss István, 6 ó. Varjú Gyula. Nyilastelepi templom 10 ó. dr. Juhász László, 6 ó. Józsa Lajos. Csapókerti templom 10 ó. Balogh József, 6 ó. Balogh József. Kerekestelepi templom 10 ó. Szilágyi László, 3 ó. Varjú Gyula. Tégláskerti áll. isk. 10 ó. Sárközy Lajos. — **Tanyai istentiszteletek:** Hortobágy 10 ó. és Szikgát 3 ó. pr. és ág. vitéz Szabó Endre. Ondód II. Vedres dűlő 9 ó., Kunpálhalm 11 ó. pr. és ág. Rápolthy Árpád. Pallag 9 ó. Erdei Károly. Szepes 9 ó., Hosszúpályi út 2 ó. pr. és úrv. oszt. Papp Géza. Dombostany 2 ó. Tömör Lajos. Haláp 9 ó. Pipóhegy 11 ó. és Állóhegy 2 ó. László Lipát Elek. Ebes 10 ó. Molnár Gyula. Hegyes 10 ó. Elep 2 ó. pr. és úrv. oszt. Nagy Károly. Fancsika 9 ó. Nagycsere 11 ó., Szata 3 ó. pr. és úrv. oszt. Udvarhelyi György.

Zsávolj érkezett!
Siessen egyenruháját megcsináltatni, míg az anyagból van!
Tegdesné! Kálvin-tér 19. sz.

Árdrágítási ügyek a debreceni bíróság előtt

Héthónapi hirtűre itéltek egy piaci árust

A debreceni törvényszék elé került árdrágítás miatt Abecz Vendelné Geréb-telapi lakos, aki a vád szerint azt hirtűre, hogy ő tud szerezni kenyert, lisztet, burgonyát, de csak a lakásán tudja átadni az árust. A bizonyítékok szerint Abeczné, aki piaci árus, többeknek adott el fontos élelmiszereket jóval magasabb áron, mint a hatósági ár. Az asszony azzal védekezett a bíróság előtt, hogy a fiai nem tudtak részére megjelöltéssel biztosítani és kényszerűségből vetemedett arra, hogy árdrágítás útján szerezzen magának pénzt.

A bíróság héthónapi hirtűre ítélte

— Az egyetemi templomban pünkösdi első napján este, pontosan félkilenc órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet lesz. Tekintettel arra, hogy ezek az esteli istentiszteletek csak kivételes alkalmakkor tartanak, szeretettel hívunk és várunk mindenkit, aki vágyik arra, hogy a szépen kivilágított új templom falai közt imádják lélekben és igazságban Istent. Az istentiszteletnek legkésőbb 9 óra 15 percére vége lesz.

A RÓM. KAT. TEMPLOMBAN

mindkét napon ünnepi miserend. A legkésőbb beosztást ma eszközlik.

GÖR. KAT. TEMPLOMBAN:

Dél előtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rozsfüzér ájtatosság. — 4 órakor nagy vécsernye és májusi ájtatosság, szent beszéddel. — Pünkösdi hétfőn vasárnapi miserend. Nagy szentmise után körmenettel.

AZ UNITÁRIUS TEMPLOMBAN

Debrecen, Hatvan utca 24. szám alatt levő unitárius templomban május 25-én hétfőn, ünnepmásodik napján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentisztelet tartanak úrvacsoraszóval. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt: Ferencz József budapesti unitárius lelkes.

EVANGELIKUS TEMPLOMBAN

Pünkösdi vasárnapján délelőtt 10 és este 6 órakor ünnepi istentisztelet. Dél előtt 11 órakor úrvacsoraszó. Offertórium a gyámintézet javára.

Pünkösdi hétfőjén délelőtt 10 órakor konfirmáció ünnepély, utána úrvacsoraszó. Este 6 órakor istentisztelet.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN

A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 órai imaóra. Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapi iskola. Délután vallásos estély.

Hétfőn délelőtt 10—11 óráig prédikáció. Este 7—9 óráig vallásosestély. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig prédikáció. — Pénteken este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Térzene a Déri-téren.** Pünkösdi vasárnapján délelőtt fél 12 óráig fél 1 óráig a m. kir. „Boeskey István“ 11. hajdúezred zenekara Somlai Adám alhadnagy, ezredőlos vezényletével a Déri-téren — kedvező idő esetén — térzenét tart a következő műsorral: 1. Nölh A.: Magyar népdal, induló. 2. Lehár: Cigány szerelem, keringő. 3. Thomas: „Raymond“ című opera nyitánya. 4. Rusznák: Magyar dalegyveleg. 5. a) Linsay: Japán jellemdarab; b) Vejvoda: Rosamunda, induló. 6. a) Pécsi: Sinva vigadó, egyveleg; b) Dávid: Szent László, induló. 7. Endre: MOVE magyar induló.

— **Adomány.** Dr. Csilléry András egyetemi tanár 240 pengőt ajánlott fel az egyetemi templom orgonájának, valamint különkelyhes készletének alapjaira.

— **A középiskolák tanulmányi versenye szombaton reggel kezdődik.** A versenyt Budapesten a Barcsay-utcai Madách gimnáziumban rendezik.

— **Felvágta karján az ereket** Jenei János 28 éves cselekményes napszám, akét mint munkakerülő toloncoltak hazafelé vonaton Győről. A napszám állapota életveszélyes a nagy vérvesztés miatt.

el a szegény emberek veszélyére drágító piaci árust és eltűntette a foglalkozásától is.

Hagymadrágítás miatt vonták kérdőre Préz Benőné Thaly Kálmán-utcai kereskedőt és egyhónapi fogságra ítélték el. Az ítéletet ítéletében közszemlére kell tenni hat hónapon át.

Ugyanezért árdrágítás miatt kerültek a bíróság elé Veres Miklós és Szabó Margit hajdúhadházi lakosok, akik a debreceni piacon adták nagyobb áron a hagymát. A bíróság Veres Miklóst egyhónapi, Szabó Margitot nyolcnapos fogságra ítélte el. Az ítélet jogerős.

* **Vattay** lánckolában június 20-án diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth 11.

— **Új gyógymód a tüdőgyümökör leküzdésére.** Budapesten orvosi értekezleten dr. Duboczky Béla, az Erzsébet-szanatórium főorvosa a tüdőgyógyászat terén alkalmazott új gyógymódjának eredményeiről számolt be. A főorvos tüdőgyümökörön keresztül esett, de már teljesen egészséges egyének vérére vitte át olyan súlyos, kavernás tüdőbetegségebe, akiknél más gyógymód nem volt alkalmazható. Előadta, hogy 15 beteg kezdte meg kísérleteit, közülük kettő már teljesen meggyógyult, a többi állapotában is jelentős javulás mutatkozik. Több jelenlevő főorvos kijelentette, hogy az új gyógyeljárással a kezeléskor alatt álló betegekben ők is kísérletezni fognak.

— **A hetvenkedő legény,** Soós János 21 éves napszám Mezőtelegden felmászott egy 65 méteres gyárkéményre. A tetőjén körüljárva megszedült és beesett a kéménybe. Még a helyszínen behalt sérüléseibe.

— **Csodatyúk.** A németországi Lindenwaldban valóságos csodatyúk tünt fel, amely úgy látszik, hogy a háborús gazdálkodásra akarja átállítani tojástermelését. A tyúk csaknem minden második nap keltős tojást tojik, sőt egy ízben olyan tojást tojt, amelynek három sárgája volt és összesen 130 grammot nyomott. A keltős tojás súlya 100 gramm, tehát kétszer olyan súlyos, mint egy rendes tojás.

— **Harc egy előállítás körül letartóztatással.** A budapesti főkapitányság detektívje az ügyészség elővezetési parancsával megjelent tegnap Morgenstern Miksa textilkereskedő budapesti lakásán, hogy héthavi fogsázbüntetéseinek megkezdésére bekísérje. Morgenstern és keresztyéni felesége alkudozni kezdtek, hogy egy hét, vagy legálább egy nap haladékot adjon a detektív. A detektív hiába magyarázta, hogy ehhez nincs joga. Végül a detektív szíjbilincset vett elő, mire a feleség „ájultan“ az ágyra esett. A férj borogatta, aztán el akart távozni a detektívvel, az asszony azonban erre hirtelen magához tért, hátulról meglátta a detektívet, ültelenni, karmolni kezdte, majd az udvarra rohant s ott parázs botrányt rendezett. A detektív rendőrt hívott, aki az asszonyt a főkapitányságra kísérte, ott hatósági közeg elleni erőszak miatt letartóztatták, a detektív pedig a Markóba vitte a kereskedőt büntetésének kitéltése végett.

— **A Vöröskereszt hathatós önkéntes tanfolyamot rendez.** 26-án, kedden délután 6 órakor lehet jelentkezni a Dégenfeld-tér 2. szám alatti szegény betegrendelőben. A tanfolyamra azok is jelentkezhetnek, akik a házi betegápolási tanfolyamot már elvégezték. Ezek azonban hozzák el a tanfolyam elvégzését igazoló bizonyítványt.

— **Gyomor-, bél-, máj- és anyagcsere betegségek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet,** mert ennek hashajtó hatása gyors- és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— **Felakasztottá magát 66 éves korában** Sáfány Imre hajdúházményi lakos és mire rátaláltak, meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. A temetési engedélyt megadták.

DEBRECZEN

5 OLDAL
1942 V. 23

Olajmagtermesztési versenyt rendez a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara

Az olajmagvak terméseredményének emelése és a termelési kedv fokozása érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter a mezőgazdasági kamarát olajmagtermelési verseny rendezésével bízta meg. A versenyt napraforgóra nézve az egész kamara területén, ricinusra nézve pedig csak ott rendezi meg a kamara, ahol annak termelését a rendelet kötelezően előírja.

A kamarakerületben legjobb eredményt elérő gazda 500 P első díjban és elismerő oklevélben részesül. A második díj 250 P, a harmadik díj 150 P, külön-külön csoportonként és növényenként. Ezenkívül számos oklevél kerül elismerésként kiosztásra.

A termelési versenyre egyszerű levelezőúton kell jelentkezni május hó 31-ig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Hunyadi-u. 5).

— **A vádlottak padjára került itt, Poresin Mihály debreceni lakos, mert a vád szerint a menyasszonyát, Illés Gizellát megszurta** és halálát akarta előidézni. A tárgyaláson kiderült, hogy a válogény a vacsorán összeveszett Illés Gizellával és a késével oldalba szúrta. A szúrás csak csekély sebet ejtett és néhány nap alatt gyógyult. A lány nem kívánta a válogény megbüntetését. A bíróság felmentette a vádlottat, mert a vádat nem bizonyították.

— **A szerelmes hortobágyi juhász,** akit súlyos mérgezéssel szállítottak a debreceni klinikára, elmondotta részletes kihallgatása során, hogy a birkák ápolására kapott krezolittal mérgezte meg magát. Azért akart meghalni, mert az a debreceni szobalány, akibe szerelmes lett, nem akart a felesége lenni. A lány közben meg gondolta már a dolgot és mivel a pástör bizonyosságot tett arról, hogy milyen nagyon szereti, kijelentette, hogy feleségül megy hozzá. Bendel József 21 éves pástör öngyilkossági kísérlete tehát szerencsésen végződött.

— **Sonkát és szalonnát lopott** Szabó Miklós téglavetői legény öz. dr. Kiss Lajosné Péterfia-utca 53. szám alatti lakásának pincéjéből. A lopást egy fiatalkorú társával együtt követte el. A tolvajt és társát Földi Imre detektív elfogta, Szabó, aki már többször volt bűntelvé, letartóztatásba került.

Pünkösdre Eszter napra
Ábel János
virágok és virágüzletéből
Kossuth-utca 4. sz. — telefon 16-57

Szinház, film, szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: **Vadvirágos Maros** partján, filléres előadás.
Szombaton este: **Vedd le a kalapod a honvéd előtt.**
Vasárnap délelőtt: **Kis lord**, filléres gyermekelőadás.
Vasárnap délután és este: **Vedd le a kalapod a honvéd előtt.**
Hétfőn délelőtt: **Pinochio**, filléres gyermekelőadás.
Hétfőn délután és este: **Vedd le a kalapod a honvéd előtt.**

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Szombaton délután filléres helyarákkal **Vadvirágos Maros** partján. Szombaton este, vasárnap és hétfőn délután és este nagy ünnepi műsor: **Vedd le a kalapod a honvéd előtt**, Erdélyi Mihály dalos, áncos, honvédparádéja, Budapest nagy sikere. Vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor a fővárosi Uj Magyar Színház gyermektársulatának előadása a **Kis lord** és **Pinochio** gyermekoperettekben, filléres helyarákkal.

Növendékhangverseny a Zeneiskolában

Szép sikerrel adtak számot felkészült növendékeikről tegnap este a Zeneiskola növendékei egy »Német est« keretében.

Székely Margit tehetséges játéka, **Boróczy Edit** komoly munkára valló Haydn szonáta tolmácsolása sikert aratott, **Hegedűs Olga** meglepően haló szép énekéből **szakértők** és közönség egyaránt szép jövőre következtettek. **Mátyás Mária** jó orgánuma és hangjának nagy vívőereje kitűnően érvényesült. **Farkas János** még nem érett, de játéka fejlődőképes. Komoly sikere volt **Fogarassy Evának**, aki a Pathétique szonátát játszotta alapos felkészültséggel és mély átérzéssel jellemzeten. **György Ilona** kellemesen haló, bársonyos hangja és kifejezőképessége dicseget érdemel. **Kaisz Anna** heheletfinom színekkal rajzolta fel Brahms Bölcsődalának gyöngéd vonalait. Összinté nagy sikere volt. **Magyary József** emelkedve és alapos képzettség birtokában játszott egy tétel Mozart A-dúr hegedűversenyéből.

A növendékek sikere a tanárokat, dr. **Garanyi Jánost**, **Buzsák Gábort**, **Erdész Mihályt**, dr. **Hoffer Andrásné**t, **G. Hoór Lempis** Erzsébetet és **Galánffy Lajost** dicséri.

Záróünnepségek a Német Tudományos Intézetben

A Német Tudományos Intézet debreceni szervezete által rendezett nyelvtanfolyamok II. féléve a napokban befejeződött. A hét elején tartott írásbeli és szóbeli vizsgálatok alkalmával 26 hallgató szerelte meg a Német Akadémia díszes oklevelét, akik közül kettő 400 pengős ösztöndíjjal a nyáron tanulmányútra megy, a többi vizsgázók és a szorgalmasabb hallgatók értékes könyvjutalomban részesültek.

A diplomák és könyvjutalmak kiosztása ünnepélyes keretek között ment végbe. A felsőfokú tanfolyamok hallgatója előtt dr. **Hegbey Wolfgang**, az intézet vezetője beszélt s kiemelte a vizsgázók nagy felkészültségét. »A német építészeti napjainkban« címmel előadást is tartott vetített képek kíséretében. Az ünnepséget ezenkívül művészlemezek bemutatása tette változatossá.

A középfokú vizsga részvevőinek szintén ünnepélyes formában nyújtották át az oklevelet éspedig a kezdő tanfolyamok hallgatóival együtt rendezett ünnepség keretében. Az intézet közki-vánságra június hónap folyamán u. n. nyári nyelvtanfolyamokat rendez, amelyre már megkezdődtek a beiratkozások.

Női? NYAKAS
tehernemű?
Kossuth-utca 4.
Városháza

A városi kertészet milliószámra oszt a helybeli lakosság részére kedvezményes áru palántát

A városi kertészet a kormányhatóság által megindított vitaminkert-akció keretén belül több millió különböző zöldségpalántát éspedig: káposzta, kelkáposzta, kalarabé és saláta palántát fog a helybeli lakosság között kedvezményes áron szétosztani. A palánták kedvezményes ára a következő:
100 darab káposzta, vagy kelkáposzta vagy karalabé palánta ára 30 fillér,
100 darab salátapalánta ára pedig 20

fillér. Száz darabnál kisebb mennyiség nem vásárolható. A kiosztás a Magoss György-tér 7. sz. alatti, volt Zita árvaház udvarán, május 23-án, azaz szombaton veszi kezdetét és hétköznapokon naponta délelőtt 9-12 óráig és délután 3-6 óráig tart.

A palántavásárlásnál a vásárló tartozik a háztartás cukorjegyét felmutatni.
Polgármester.

Felhőszakadás mosta végig Debrecent

Pincéket árasztott el a víz, utcák kerültek víz alá

Pénteken délután sötétszürke fellegek borították be Debrecen felett az eget és négy óra felé pedig az egyre tornyosuló fellegek olyan sötét tömege gyűlt össze a város felett, hogy a szobákban lámpát kellett gyújtani. A sötét fellegekből megindult az áradat és az eg csalornái ontották a vizet olyan bőséggel, hogy percek alatt elárasztották az utcákat. A csatornák nem bírták befogadni a vizet és így történt, hogy több mélyen fekvő háznál a csatornából ömlött a víz a pincébe, más helyeken pedig lefolyt az uccáról, udvarokról a sok víz a pincébe. A mentőkhöz

többen fordultak segítséget kérni, de a mentők már nem vonultak ki vizet szivattyúzni az elárasztott helyiségekből, mert újabb rend szerint a műszaki ügyosztályhoz tartozik már az ilyen irányú segélykérés.

A földeken, kertekben összefutott a víz a lapályosabb részekben, az amúgy is nedves föld nem bírja már a vizet és az összefutó víz bizony kiöli a véleményét. A májusi eső aranyat ér az bizonyos, de mivel a jóból is megárt a sok, az ilyen esős május több kárt talál okozni, mintha nem lenne ennyi jó nevelő eső.

Tízévi fegyház robbanóanyag-rejtegetéséért és államfelforgatás büntetéséért

Budapest, május 22. A budapesti büntetőbíróvárszék pénteken hirdetett ítéletet abban a bűmpertben, amelynek elsőrendű vádlottját, **Iván Pál lakatos** segédét az ügyészség robbanóanyag rejtegetésével elkövetett államfelforgatás büntetésével, továbbá az ország területének tiltott elhagyásával és kétrendbeli határátlépés vétségével vádolta, vádlott-társai közül **Huwer Géza** kárpi-tos ellen az állami rend erőszakos fel-

forgatására irányuló büntetés, az ország területének tiltott elhagyása és háromrendbeli tiltott határátlépés vétségének vádját emelte az ügyészség. Több embert ebből az ügyből kifolyólag bűnpártolás vétségével vádolt. A törvényszék **Iván Pált** 10 évi fegyházra, **Huwer Gézát** 10 hónapi fegyházra, 12 vádlottat pedig 10 naptól 5 hónapig terjedő fegyházra, illetve pénzbüntetésre ítélte.

Kocsmáros és a vasárnap

A DEBRECEN legutóbbi vasárnapi számában „Nyilastelepről mozgalom indult ki a kocsmárosok vasárnap délelőtti bezárására“ c. cikkre hivatkozással a debreceni italmérők nevében s főleg az érdekeltek nevében, a nagyközönség felvilágosítása érdekében válaszul a következő — hangsúlyozni kívánva, hogy személyeskedni nem kívánok —, de a száraz tények s valóságok leszögezése mellett következőket kell írnom:

Az italmérési törvények előírják a korlátlan italmérési üzemek nyitási és zárási idejét — valamint azt, hogy mikor milyen szeszitalt szolgáltatatható ki. Ezen törvények ismerete mellett csodálkozásunknak kell, hogy kifejezést adjunk annak, hogy a fenti cikk megjelenését s italméréssel foglalkozó egyén egy ilyen mozgalomnak adja nevét — bár igaz az, hogy nemes s keresztényi gondolkodásra vall egy ilyen mozgalom megindítása — de csak akkor, ha egy ilyen mozgalom egy szegény italmérő indítana meg s nem olyan egyének, — akiknek vagyona s más megélhetési lehetősége — az italmérés fenntartását csak luxusnak s nem életszükségletnek tartják —, ők üzletüket bármikor bezárhatják — mert nem abból élnek meg De az olyan italmérők, kinek más megélhetési lehetősége nincsen — egy percre sem zárhatja be üzletét, mert minden fillér keresetre szükség van, hogy adózási kötelezettségének eleget tudjon tenni s meg tudjon élni.

A jelen mozgalmat megindító italmérők üzleteiket már este 8-9 órakor bezárják — jelölve annak, hogy az italmérési üzlet s annak jövedelme náluk nem megélhetési célul szolgál — ezzel szemben tény és való, hogy Debrecen 150 kocsmárosa közül nem találunk 5-6-ot akik kövessék a fenti példát, miért? mert szükségük van minden fillér jövedelemre!

Helytelen azon beállítás, hogy a kocsmárosok

ÓRA, ékszer, ezüst
dísz tárgy
Hora Endre
Kossuth-u. 2. Ékszer és óra javítás

Hit, remény, szeretet

Hitem háza kupolás volt,
fénylően légies.
Egy tavaszi forgószélben
ledőlt az épület.

Reménypalástom selymes volt,
uszályos, végtelen.
Egy nyári dében kifakult,
rongy lett a zöld selyem.

Szeretetvirágom arany volt,
s övezte forró külön világ.
Egy őszi estén összetört
— és meghalt a kis virág...

Uram, ki most látod életem,
csak egy új virágot adj nekem...
Reménypalotám újra festeném,
s hitházam - Neked - felépíteném!
Rádai Ilona.

Az Olasz Kultúrintézet lírai-estje

Az Olasz Kultúrintézet legnap este szépsékerő lírai estét rendezett. A termet zsúfolásig megtöltött közönség sorában Debrecen olaszbarát társadalmának számos előkelőségét ott láthatunk.

Renato Fleri, az intézet igazgatója mondott megnyitót, üdvözölve a megjelenteket. Utána **Dariday Etelka** mondott magasszínvonalú, irodalmi magasságokra emelkedő beszédet, amelynek illusztrálásaképp **Szalay Anna** kiforrott művészetrel szavalt olasz költőktől. Az eredeti versek hangulatát és értékeit visszaadó fordítás **Dariday Etelka** érdeme.

A szép estét **Renato Fleri** igazgató szavai zárták be.

Dr Hankiss János tudományos munkásságának negyedszázados évfordulója

Megemlékeztünk arról, hogy a debreceni Egyetemi Francia Intézet tagjai meleg ünnepségekben részesítették dr. **Hankiss János** professzort, az intézet igazgatóját tudományos munkálkodásának 25 éves évfordulója alkalmából, s ezzel kapcsolatban megjelentették a kiváló professzor és tanítványai tudományos munkásságáról szóló évkönyvet „Anatole France közismert mondása szerint a művelt ember számára nincs érdekesebb, izgalmasabb olyasmány egy új könyvjegyzékél” — mondta dr. **Kovács Máté**, az évkönyv szerkesztője az előszóban. S valóban, ha átlapozzuk ezt a kis füzetecskét, mely a tanítvány hála és szeretet ösztöne megnyilatkozásként látott napvilágot, igazat kell adnunk a híres írónak. A 24 lapról nyilvánvalóvá lesz mindenki számára, hogy milyen hatalmas s milyen változatos az a munka, amit a professzor és tanítványai a két és fél évtized alatt kifejtettek.

Az európaszerte ismert professzor munkásságáról talán felesleges is bővebben írni. A magyar, francia és orosz-széchasonlító irodalom, a nyelvészet, irodalomelmélet, pedagógia, kultúrpolitika kiváló művelője, aki nemcsak Itthon szerzett magának ösztöne elismerést és nagybecsűlést ezeken a területeken, hanem Nápolytól Stockholmig és Lille-től Szófiáig, a sok folyóirat szerkesztése, az egész világon ismert Nyári Egyetem s más tanfolyamok szervezése, valamint a párisi világiállítás magyar pavillonjában nagy díjjal jutalmazott könyvkiállítás megrendezése. Ez a mindenütt otthonlóság mutatkozik meg gazdag eredményként az intézet tagjainak munkásságán is.

Rég nem látott bajtársak üzennek egymásnak ezzel a kis füzetekkel. Az időbeli és térbeli távolságot legyőzve szorítják meg egymás kezét az egykori pályatársak s gondolnak nálaival s igaz szeretettel az intézeti nagy család fejére.

— **Leningrád lakosságának** kétharmad részét, két millió embert, a tél folyamán a Szovjetunió belsejébe szállították.

— **A La Manche-csatorna északi tengerpartja előtt felborult egy motorosonak** és a benne ülők közül 62-en, legtöbbszörre iskolásgyermekek és asszonyok a vízbe fulladtak. Tízenny ember sikerült kimenteni, de ezek közül három később meghalt. A szerencsétlenséget a hűtérhélés okozta. (MTL.)

GYÁSZROVAT

Becsey László gazdálkodó, 63 évében elhunyt. Temetése szombaton délután fél 3 órakor lesz a Köztemető 2 számú ravatalozójából. Lakás: Szondi u. 6. sz. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Petrovicza Sándorné Kállai Mária 37 évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozójából. Lakás: Lándza u. 5. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Fábián Lajoska 8 éves korában elhunyt. Temetése péntek elsőnapján, délután 3 órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozójából. Lakás: Dembinszky u. 4. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Vedres Mihályné Kalmár Juliánna temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozó terméből. Lakás: Kurucz u. 112. Dankó temetkezés.

Papp Erzsébet temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 4 ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Vendéglátóipari üzemek figyelme

A m. kir. kereskedelem- és közlekedési miniszter 61.533—1942. I. számú rendelete folytán figyelmeztetem a vendéglátóipari üzemeket, hogy a fogyasztók részére a jövőben a fekete-kávéba egy darab, a tejeskávéba és a teához legfeljebb kettő darab cukrot szolgáltathatnak ki. Azon vendéglátóipari üzemekkel szemben, amelyek ezen rendelkezést nem tartják be, a legszigorúbb rendszabályok fognak folyamatosan tetetni. Polgármester.

Válasz egy Szabolcska kortársnak

Olvasom a »Debreceen« mai számában a Szabolcska »mellőztetéséről« tett megjegyzéseit. Engem a dalegyletek vonatkozó rész érintett. A Kollégiumi Kántus és a Városi Dalegylet nem Szabolcska iránti leértékelésből, vagy unszimpatióból nem vette a műveit műsorra, hanem egyszerűen azon okból, hogy Szabolcska nem volt — tudomásom szerint — zeneszerző. Mi pedig karmesterek elsősorban zenéi műsört állítottunk össze. En nem ismerem Szabolcskától egy karművet sem. Azt is csak most tudtam meg, hogy Fráter Lőrinc »Tele van a város akácfavirágai« szép dalát Szabolcska versére írta. Köszönöm. Kár, hogy ezt előbb nem mondta nekünk meg a cikkíró. Eppen szükségem lett volna egy ilyen dalra, bár a hallgatok nem tudták volna, hogy ennek debreceni vonatkozása van. Nekünk pedig ez is egyik szempontunk volt a műsornál. Egyébként csak úgy csendben megszögöm a nagy Szabolcska-barátok, hogy az általunk, a műsoron tényleg énekelt »Minek turbékolok« Hubay dalnak a szövegét Szabolcska Mihály írta.

Forrai karmester.

A közönség szava

Engedje meg Szerkesztő Úr, hogy sokoldalú elfoglaltsága közt zavarom szerény kéréssel. A »Debreceen« nem olyan régi számában bús danát zengtek a külsőségi tyúkok s rimázkodásban törtek ki, hogy engednék meg illetékes körök, hogy kijárhassanak az utcára, hogy éhségüket kevés jű el-fogyasztásával csillapítva több tojást rakhassanak le a gazdasszonyok s a közfogyasztás örömeire. De keserű panaszk lebeszélésére még mindeddig nem jött enyhítő válasz s a bizonytalanság sűrű ködöbe burkolózza várják a boldogító »igen«-t. Vajjon eléri-e e napot, nem tudják. Kérlek Szerkesztő urat, sziveskedjék jobb, vagy ballépést tenni vizsgálásukra b. lapjában, mert az élet bizony rövid s ezt is szenvedés közt tölteni lehetetlen. Ennek megírására az indít, hogy a mai nap a »rend« az egyik utcában felírta a tyúk tulajdonosát, mert tyúkjá kint volt az utcán. Abban a reményben, hogy koldulásukat siker koronázza, köszönetüket tolmácsolatják általam. Maradok tisztelettel egy előfizetője.

Minden közebed, túlméretezett fogyasztással járó összejövétel és vendégeskedés mellőzendő

A m. kir. belügyminiszter a közellátásiügyi miniszterrel egyetértően kiadott rendeletével elrendelte, hogy a nyilvános helyeken étel és ital kiszolgálására berendezett helyiségekben, ideértve az egyesületek, klubok, kaszinók helyiségeit is, étkezéssel egybekötött társas összejövettel, bankettel az elsőfokú rendőrhataloságnál előzetes tudomásulvétel végett be kell jelenteni. Ez a bejelentési kötelezettség arra az esetre is vonatkozik, ha a társas összejövettel magánosok nyilvános helyen rendezik. E rendelettel kapcsolatosan a belügyminiszter a felügyelete alá tartozó hatóságoknak, intézeteknek a leg-

szigorúbban meghagyta, hogy a rendelet alapfogulatának megfelelően minden közebed és közétkezéssel járó hivatalos, vagy társas összejövettel tartású mellőzzék. A főispánokhoz intézett leiratában pedig még ezen túlmenően azt is szükségesnek vélte a miniszter hangsúlyozni, hogy a mostani komoly időkben a túlméretezett fogyasztással járó társadalmi összejövetelek és vendégeskedések megszüntetését is kívánatosnak tartja és felhívta a főispánokat, hogy mint a kormány helyi képviselői úgy személyes példaadásukkal, mint befolyásukkal a társadalmi életet is ebben az értelemben irányítsák.

3000 pengős pénzbüntetés zsidótörvénybe ütközés miatt

A debreceni rendőrkapitányságon dr. Papp Menyhért tanácsos több kihágási ügyben hozott ítéletet. Radó Rezső Széchenyi-utca 1. szám alatt levő divatárkereskedőt a zsidótörvénybe ütközés miatt elítélte 3000 pengős pénzbüntetésre. Az ítélet nem jogerős.

Hirdetmény a strandfürdő megnyitásáról és a fürdőjegyek áráról

Ertesítem a város közönségét, hogy a nagyerdő városi strandfürdő s a csónakázó-tó üzembe, folyó évi május hó 23 napján megnyílik. A thermal fürdő bejáratánál levő eddigi pénztár a nyári időnyre megszűnik és az a nyári fürdő régi bejáratától balra emelt ideiglenes épületben nyert elhelyezést.

A fürdőjegyek és bérletek árai a következők:
 Villamosjeggyel kombinált fürdőjegy, oda- és visszautazással P 1,26
 Napjegy felnőtteknek, pénztárnál váltva P 1.—
 Napjegy gyermekeknek, pénztárnál váltva P —60
 Fűzetjegy felnőtteknek (12 db) P 10 80
 Fűzetjegy gyermekeknek (12) P 6.—
 Napi kabinjegy P —90
 A jegyek egész nap érvényesek és azokhoz egy vektőző szekrény díjtalan használatra jár.
 Idénybérlet felnőtteknek P 50.—
 Idénybérlet gyermekeknek P 30.—
 Havibérlet felnőtteknek P 17.—
 Havibérlet gyermekeknek P 8.—
 Kabin idénybérlet P 40.—
 Kabin havibérlet P 15.—

Az idénybérletek a nyári fürdő nyitásától zárásáig érvényesek és úgy azokhoz, mint a havibérletekhez egy vektőző szekrény díjtalan használatra jár. A havibérletek mindenkor a tárgyi hónap utolsó napjáig bírnak érvénnyel.
 A strandfürdő reggel 7 órától, este 8 óráig áll a nagyközönség rendelkezésére. Polgármester.

Hirdetmény a pünkösdi villamosforgalomról

Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a város vezetésének hozzájárulásával jó idő esetén 1942 május 24-én, pünkösdi első napján, vasárnap 13 órától, pünkösdi másodnapján, hétfőn pedig már 8 órától kezdve addig az ideig, amíg a közönséget este az erdőből be nem szállítjuk, a fővonalon közlekedő összes kocsiokat „2” irányt jelző számmal ellátva mind a városi uszodáig közlekedtetjük.

A Simonyi-út és Vilmos császárkörút sarkától az egyetemi klinikákig és onnan vissza a fent jelzett időben 5—6 percenként ingakocsit járattunk és így a Vilmos császárkörútra az egyetem felé kimenő, vagy a Vilmos császárkörútról a városba bejövő utasoknak a Simonyi-út és Vilmos császárkörút sarkán át kell szállaniok. A Debreceni Helyi Vasút üzletgazgatóság.

Sósavat ivott öngyilkossági szándékból Nyirábrányban Szilágyi Pál, kit súlyos állapotban hoztak ápolásra a debreceni klinikára. Azt még nem tudták megállapítani, hogy miért akarta eldobni magától az életet.

Négereket hívtak be Amerikában katonai szolgálata. Washingtoni jelentés szerint Knox tengerészetiügyi miniszter közölte, hogy az északamerikai tengerészet megkezdte a négerek behívását katonai szolgálata.

Eladták a zárolt búzákat. Tóth Imréné Bánk 40. szám alatti lakost, mert zárolt búzákat adott el, négy nap elzárásra ítélték. — Boda István Fáy-dűlő 12. szám alatti lakos nyolc mázsa zárolt búzákat az állatoknak adott abraknak, elítélték nyolc nap elzárásra.

A honvéd ejtőernyős zászlóalj tisztikara és legénysége május 25-én 10 órai kezdettel a pápai textilgyár keresztény munkásainak ádozatkészéséből felajánlott csapatzászlót a Kormányzó Úr képviselőinek jelenlétében ünnepélyes keretek között avatják fel. (MTI)

SPORT

A labdarúgás berkeiben hallottuk: A Vasutas kondícióedzést tartott, jól mozogtak a játékosok, összeállítás változatlan, indulás vasárnap reggel Weber Lajos és Kántor Ferenc vezetésével. Ellenfél a Postás, játékevezető: Horváth. Győzelem, döntetlen, vereség? Vasárnap este megtudjuk. Debreceni műsor: 9 órakor DEAC—DMTE, a DEAC pályán, vezető: Karsai. Utána Egyetértés Ifj. DMTE Ifj. A Stadionban fél 2 órakor NyVSC II—DVSC II, vezető Pál. — Utána Villanygyári tisztviselők—NMK népzenező FC, szazegy tagú zenekarral kapcsolatban és közreműködésével.

Az atletika köréből hallottuk: a budapesti főiskolás bajnokságra a DEAC-ból Korompai (100 és 200), dr. Balassa

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 V. 23.

(400, 400 gát), Molnár (súly, magas diszkosz), Kovács (hármassugrás), Berta (távol), Vanka (diszkosz), a DGASE-ből Bodnár (rúd) indul.

A vívás berkeiben úgy tudják, hogy a DEAC 8 nevezést adott be kard egyéni és csapatban a főiskolás bajnokságra.

Az asztali teniszeknél az az újság, hogy ok is indulnak néhány résztvevővel a főiskolai bajnokságokon. Nevet nem árultak el előre. Csak akkor szeretnek nyilatkozni, ha győztek. Allunk elébe.

A tennisbarátok azt várják, hogy milyen eredménnyel végződik a ma kezdődő német—magyar tennismérkőzés, amelyet a Róma-serlegért vívnak. A védő a magyar csapat. Ma Szigeti—Buchholz-zal és Katona—Bartkowiakkal mérkőzik.

Felhívások. A DMTE játékosai fél 9 órára, a DMTE ifjúsági játékosai és az Egyetértés játékosai fél 10 órára vasárnap a DEAC pályán jelenjenek meg.

Felkérem a Villanygyár II. csapat labdarúgó játékosait, hogy a DEAC II. elleni bajnoki mérkőzésre vasárnap 24-én, délelőtt 9 órára a DEAC pályán pontosan jelenjenek meg. Széll, Sarkadi I. Sarkadi II. Sarkadi III Takács, Nagy Gyula, Pócsi, Berei, Gombos, Sandra, Vékony, László, Bobák, Kleingler, Tormaneke, Csepregi, Páll János, Kiss Sándor, Tárkányi, Kádár. Vezetőség.

Közgazdaság

Ertesítem a város érdekelt gazda-közönségét, hogy a m. kir. központi lóvásárló bizottság folyó évi május hó 26-án 15 órai kezdettel a lóvásártéren lóvásárt tart. Akinek katonai szolgálata tekintetbe jöhet eladó lóva van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mutassa be. A bizottság vásárolni óhajt 4—8 éves hátszlónak, tűzérségi hámoslónak alkalmas megegyező lovat és hátszlóvakért átlag 800—1200 pengőt, tűzérségi hámoslókért átlag 900—1300 pengőt fizet. Ismert jó származás a ló értékét emeli, az eladók tehát saját érdekükben cselekszenek, ha lovak marhalovelén kívül lovak származási lapját (fedezetelési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát, stb.) a vásárra magukkal viszik. A bizottság csakis olyan lovat vásárol, amelyik három hónapnál nem hosszabb ideig van az eladó tulajdonában. Ezt a járattal igazolni kell. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kitűlőflukat, akik kerékpározni tudnak, felvevő azonnalra Hírlap-iroda, Teleki 94. 1367

Műszerészség felvétetik. Szabó, Petőfi-tér 6. 1380

Fodrászsegéd felvétetik azonnal. Bazsek, Csapó utca 70. 989

Pék- és cukrászüzletembe felveszek elszámlást vezető. Kereskedő előnyben, de nő is lehet. Marx, Piac 44. 998

Pénzbeszedéssel megbízható kifizetőt csakis elsőrendű bizonyítvánnyal felveszünk. Jelentkezés 9—10 között József kir. h.u. 1. Szigethy Gyula, János cég-nél. 1442

ALKALMAZÁST nyer nő

Kézbizító asszonyokat felvesz Hírlapiroda, Teleki 94. 1368

Egy tanulóleány fizetésével azonnal felvétetik. Széchenyi 8. Virág-űzet. 1391

Fiatall fodrászkiasszonyt felvesz

Bíró, Deák Ferenc 26. 981

Perfekt gyors- és gépirónót keresünk. Mandel bank, Piac 72. 1435

Magános úriasszony keres árva leányt mindenesnek. Csapó 88. Trafik. 1411

ALKALMAZÁST keres nő

Gép-, gyorsírásból vizsgázott kereszény leány állást keres. Cím a kiadóban. 1412

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt, jó bizonyítványokkal bíró szobalány június 1-re keresetlök. Jelentkezés délután 2—3 óra között Arany János-utca 3. Utcái lakásban. 994

Mindenes bejárónó — bentlakó — fiatal, megbízható azonnalra felvétetik. Espresso, Szent Anna 2. 1428

Megbízható főzőnőt, aki egy kisgyermekre szívesen mos, vasal, magassal felveszek. Károly Ferenc József-út 3/a. 1424

AJÁNLAT

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszzerűen javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Órajavítás, ócska órák veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére méssalak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Ciánóztasson, vizsgál-tasson Kissel, Kizyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Szappannak való zsír szappannal beceserél Pál János szappanmester, Kölcsei 8. 1294 6. 15

Horgonyi, fodrász új telefonszám 39-51. Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cse re, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Hirdetőinkhez:

Kockahirdetések megjelenését pünkösd számunkban csak akkor tudjuk biztosítani, ha azoknak kézírata (szövege) ma délelőtt 12 óráig kiadóhivatalunkba le lesz adva. Apróhirdetéseket változatlanul este 9 óráig vesz fel a kiadóhivatal.

Angóraszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártyát váltál Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Gőnzlasson Csala a nózó vállalat, Lakásvizsgálatok felelősége. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Csipekfüggönyök, valódi kőpáncsanyagokat, 150-300 szélességben, csipekanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresletű. 466 7. 28

Erős fűzött kartondoboz 4 kg ürtartalommal bármilyen mennyiségben kapható, Cím a kiadóban. 1882

Legelősbán fest, tiszt. Welsz. Arany János utca 29. sz. 1941 vv

Szörmebundait most olcsón kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester. Püspöki palota. 1232 12. 22

Törött gramofonlemez 1,50-ig fizetek, két darabért egy hibátlan adok. Biro, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Szalagfűrés házhöz megy tűzifa felvágáshoz nagy lételhez. Csokonai 1. 993

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Halvan 2. 1185 7. 1

Amerikai szőlőképző gépek keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni.

3000 drb léglát, 1500 drb használt nagy eserepet keresek azonnali megvételre. Címet kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Fogaranyot, ezüstöt ékszeri legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Birgeri bakancseszmát 42-est megvételre keresek keddtől. Telefon: 28-40. 1416

Veszek magas áron használt bútort, szőnyeget, lakberendezést, irodabútort, pénzszekrényt, zongorát, záloházból kiváltott tárgyakat, varrógépet, Csapó 16. Telefon: 13-30. 1437

ELELMISZER, ITAL

ELADÓ egytételben sáncban átvéve 1800 iller 1941. évi 10 és fél málligán fokok Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

Házi bor, tiszta, jó, literenként kapható Bőszörményi-út 45. 1373

Bor, újlétai sajáttermésű fajborait mindenre 25 literenként 140 fillérrel árulom. Simonffy 59. 1376

Bort pünkösd kirándulására Petőfi-tér 3. Vajdánál vegyen 2 pengőjével. 1409

Piros káposztával 16-180t paprika és finom ízű uborka eladó. Lögösi-utca 2. 1411

OKTATÁS

Simai Magda gyorsíró, gépíró és szépíróiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga, Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359 1941-42. Tanker. kir. főg. 1800 6. 15

TÁRS

Szenzációs kerékpár-gumipótló cikkünkkel készen vagyunk. Eladási szervezetünk előre lársat keresünk. Választ még ma „6-8000 pengő” jelígyére. 997

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkáltsasson évilzedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerésznel. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

3+1 Standard rádió eladó, külön hangszórós. Kálvin-tér 5. ORJÓ iroda. Ünnepeken is megtekinthető. 1410

Standard „Super 42-es” luxus világvevő rádió eladó. Magoss György-tér 15. 1421

BÚTOR

Minek a fényes karkat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorlelemben Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédli-konyhaberendezés — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Rekamé, fotell, párnázott szék háló, henteser, konyhaberendezés eladó. Halvan 27. 1119 7 15

Eladó keveset használt világos hálóberendezés. Homokkert Wekerlesor 10. 1379

Olesón eladó gey ruhaszekrény, egy tükrös ebédszobafal, egy jég-szekrény, egy 100 literes esatornabádóg légvédelmi viztartály fedővel és csappal és 400 darab fehér esempe. — Szoboszló úti városi bérház B) kapu II. em. 9. a. 1425

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Derecskén jóforgalmú kocsmá Mátyás király-utca 1075. szám alatt 5500 pengőért eladó. 1288

SZALACSY RACZ IMRE

BARNA KENYÉR

— Regény —

(40).

— Agyon Isten Lajcsi, fúvod, fúvod? A legény repedésig feszített pofával csak intett a lámpafénynek a fejével, hogy:

— Igen, fúvom...
— Jól fúvod, ecsém, „hornista” koromban magam se csináltam jobban, mikor Königréz alatt megdörögtek az agyúk... — aztán bement, kezét fogott Kossal, a tüzoltókkal és megkérdezte, hogy:
— Mondja csak, gépész úr, melyik lesz itt az előkelőségek asztala? Gondolom az előjáróság...
— Jobbra, Bunkó uram, jobbra az úri ivóba!
— Hát akkor gondoskodás történt mindenről!
— bőlított Bunkó és bement a kis ivóba, hogy ki-rendelje a vacsora előtti féllitert, de a jobbikból és „zoldával”, természetesen.

Bárany Lajos kurtós szüneteltette a gyülekezőt, mivel azonban őt már nem lehetett csak úgy erre-arra küldözgetni, elvégre a rang, mégis csak rang, veres zsinórozású zubbonyán most is ott ékeskedett a nyaka alatt a két ezüst gomb, hát folyton Kos Jóska körül lebzelt és tanácsokat adott:

— Arra gondoltam, hogy talán színes pántlikás láncot kellett volna csinálni, vagy holmi zöld gallyat felrakni a falra, mindjárt emberségesebb formája lenne ennek a tánteremnek.

— Erre magam is gondoltam — fogadta el fanyalgó kedvvel a beszélgetést Kos Jóska, de mit érték ezek a parasztok, hogy mi az igazi bál! Tudod te ecsém, hogy mikor én a csatahajón mint első főtűzér bált rendeztem, akkor babér, pálma, narancs levéllel rakattam ki az ebédelő helyet, aztán olyan selyem papírból csináltattam egy néhány kilométer hosszúságú láncot, hogy métere tíz krajcárba került!...

— Az igen — adta meg az elismerés módját Bárany Laji — azonszerint tettem én is, mikor a debreceni Leveles csárdában csinálták az állítási bált!

— Mi az a tengerhez képest, flam! — legyintett Kos Jóska és ebben a legyintésben benne volt a kéklő Adria minden cseppnyi vize,

— Fújok még vagy kettőt, parancsnok úr, mert igen gyéren jövegetnek az atyafiak — ajánkozott Bárany Laji, pedig ekkor már szaporán jelentkeztek a híresebb bálozók, de hát a neves kurtós fél időben igen ritkán jutott ahhoz a szerencséhez, hogy tudományát fitogtassa. Már pedig mikor, ha nem bál előtt kell azt megmutatni, hogy az önkéntes tüzoltó egyesület ugyan felette gyatra úgy emberekben, mint gépezetben, de a kurtóse aztán annál többet ér. Beillenék én akár pesti tüzoltókhoz, — gondolta Laji, míg jsmét kiállott, állást vett széjjel terpesztett lábakkal a kocsmá előtt. Aztán egy enyhe kis próbahúvást kockáztatott meg, hogy annál biztosabban harsogjon a réz trombita szava. Most végig futta az összes egykori harszókat kurtójeit, még azt is, hogy jobbra, baha, jobbra tartás, de nem feledkezett meg a „sturm” káposzta, káposzta hús is van benne szővegű vörpessdítő dalmáról se. Eppen a takarodó mélabús rezgésénél tartott, amikor Hiri Feri is megérkezett végre. Önkéntes tüzoltói fehér csikós kék sapkája félreavgyaült a fején és senki se hitte volna el, hogy ez a Hiri Feri szikkadt szellő azonos azzal a Hiri Férivel, aki ma délután még fát vágott Tamasi János udvarán, hogy egy kis bábra valót keressen. Mondom, senki se hitte volna el, mert kibeteválkozott, konyha bájuszát fagygyúval ráncsa szedte és a csikorgó fél ellenére csak így könnyű vasárnapi fekete „lékri”-be állított be, mint afféle legény. A takarodó hängja megfogta egykori honvédkorabeli emlékeit, s mikor az „Imához” ütemhez ért Laji, maga vezényelte harsányan a parancsot, aztán nyomban vigyázza állott, amint vagy hús-estendének előtte valóságban is megeselekedt, amikor éppen örséget kellett állnia a fővártán Nagyváradon...

Laji kiszedte a rézkürt minden tudományát, hogy igazán mesebélő volt még hallgatni is és csak a lefúvás után jutott észébe Hiri Ferinek, hogy:
— Te, Laji te, hát mi a fityfenekek futját te takarodót, mikor még el se kezdtük?...
— Csak úgy unalmamban, bátyám. Gondoltam, megnézem, tudom-e a régi cifrázásokat De ez semmi, ide füleljen csak kend, — kapta szájához a kurtót és nyomban felharsant a „generál-mars”, mire Hiri Feri betopant a kocsmába és elkurjantotta — Fegyverbece!

Nincs mit tagadni, maga Kos Jóska is „hapták”-ba vágta magát a nagyszerűen sikerült üvöltésre, de nyomban észrevette, hogy beugratás történt és éppen Hiri Feri részéről, akinek ime, most is képen-vágottnál a tüzoltósapka a fején:
— Köztüzoltó Hiri, hozzám! — harsogott Kos Jóska.
— Parancs! — állott feszesen Hiri Feri és ekkor a bál világításban kislát a disznóság, hogy bíz a vasárnapi vékony fekete ujjas természetes folytatása semmi más, mint a helyi önkéntes tüzoltó testület egyetlen fehér nadrágja, melyet csak nagyon ünnepélyes nyári alkalommal szokott felvenni maga a főparancsnok, de ez a nyavalyás most, nyilván végső megszorultságában valahogy megkapartintotta a szertárból, Hiri Feri felvette a fejét, mintha ezzel akarta volna elterelni a főparancsnoki fehér nadrágról a figyelmet és nagy jelentkezés közben átadott egy szivaros skatulyát Kos Jóska-nak:

Reggel 7 órától

feladhatja szombaton vasárnapra szánt apróhirdetését, de csak este fél 9 óráig

mert a korábbi lapzárta miatt később nem eszközölhető apróhirdetés felvétel.

LAKÁSCSERE

KETSZOBÁS összkömfürdő, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserelem 3 vagy 4 szobás kerfi lakással Cím a kiadóban. 364 vv.

LAKÁST KERES

Harmine pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakásot juttat Cím a kiadóban. 1911 vv.

Lakás ellenében vállalom kisebb gazdaság vezetését, irányítását, Debrecenhez közel fekvő birtonon Ajánlatokat kérek „Nyugdíjas” jelígyére a kiadóba. 1010

Egy idősebb egyedülálló úriasszony keres egy kisebb bútorzatlan szobát lehetőleg kis befűlkével, Cím a kiadóban. 991

BÚTOROZOTT SZOBA

Június elsejére bekölözhető garzonlakás egy szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha bútorozva, vagy anélkül kiadó. Megbeszélés kizárólag fél 12-től fél 4-ig Simonvi-út 29. alatt. 1252

Utcai tiszta bútorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Zöldfa-u. 13. 1407

Nagyerdei villában kiadó bútorozott szoba fürdőszobával június-augusztusra. Cím: Könyv-utca. 1417

ELVESZETT

Cukorjegy Szarukán Sándorné, Szarukán Sándor és Szabó Margit nevére kizárólag elvesztett. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Bákosi Jenő-u. 7. II. em. 3. 990

HASZNÁLT RUHA — CIPO

Férfiruha, tavaszi kabát, asztalnemű eladó. Vár. 4. Feresztéplület. 1440

INGOSÁG VETEL

3000 drb léglát, 1500 drb használt nagy eserepet keresek azonnali megvételre. Címet kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Ocska gramofonlemez kizárólag 1.20-1.40-ig fizetek. Biro, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Fűtővezéles fürdőkályvát keresek, jó állapotban levőt. Tanító-utca 18. 996 vv.

Fényképezőgépet, használtat vesz vagy újra beszerel Berzseki fotószaküzlet, Piac 38. 1401

INGOSÁG ELADAS

Üres földök, ablakok ajlók, öntött üst eladó. Széchenyi-u. 22. Egész nap. 1280 6. 4

Jégszekrény eladó, — leány a konyhára felvételék. Gambrinus-utca. 996

Egy „Rokkicord” 3.5 leucével eladó. Marosvári központi egyetem. 1419

Eladó irodabútor, hálószoba, varrógép, Wertheim-kassza, ebédli-bútor, biliárdasztal, szellő, konyhabútor, háromajtós szekrény, gyermekágy, szekrények, bicikli, hentes jégszekrény, márványasztal. 1438

Varrógép, alighasznált, eladó. Eötvös-utca 41. 1439

GAZD. TERMÉNYEK

Dohánypalánt, ültetésre alkalmas, öt ágyból sürgősen eladó. Érdeklődni Hajnal-utca 11. Csuka. 1402

Sárgadinnyepalánt van eladó. Bellegelő 52. — Acsádi-út. 1434

GAZD. ESZKÖZÖK

Eladó egyovos hám, egyes eke, boronáló talpica, Miklós 36. 1436

ELADÓ HÁZ

ELADÓK Kétmalom-u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Érkezni 24-24. telefonon. 1883 vv.

Családi kis ház eladó. Kálman-u. 2. Szolvári-telep. 1213

Eladó kétszobás, konyhás gyümölcsös Zrínyi 65. Csapókeret. 993

Nyil-utca 72. 3x1 szoba, konyhás jó ház eladó. Érkezni lehet vasárnap kivételével. 1446

Eladó a Szepességi-utca 8. szám alatti ház. Feltehetőleg meg tudhatók a kiadóhivatalban. 1399

Eladó a Mester-utca 33. szám alatti ház. Feltehetőleg meg tudhatók a kiadóhivatalban. 1398

ELADÓ ÁLLATOK

Belga angóra és hűnyulak, anyák, bakok, süllők, fiókák olesón eladók. Pároztatás helyg ordás és vadsereg lakok. Könyök-u. 10 b. 1420

Fűrészkönyvező friss fejestében borjával eladó. Bellegelő 52. — Acsádi-út. 1433

Szerkesztői felhívás

PALFI JOZSEF

Kiadószerkesztő

IFJ. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadó és nyomja a

RSZAKTUDAI KÖNYV- és LAPKÖZÖS

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feladó: nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY